

Published and distributed under permit No. 208 authorized by the Act of Oct. 3, 1917, on file at the Post Office at Chicago, Ill. By order of the president, A.S. Burleson, postmaster General.

GLASLO K.S.K. JEDNOTE

1004 N. Chicago Street, JOLIET, ILL.

Known Postage Guaranteed.

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.

Issued every Wednesday

Subscription rates:

For members yearly.....\$1.20
For non members.....\$2.00
Foreign Countries.....\$3.00

Telephone 1048

GLASLO K.S.K. JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZBA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter December 9, 1920, at the Post Office at Joliet, Illinois, Under the Act of August 24, 1912

Največji slovenski tednik v Zdrženih državah.

Izhaja vsako sredo.

Naročnina:

Za tiskano, na leto.....\$1.20
Za poštno.....\$2.00
Za izposredništvo.....\$3.00

NASLOV

uredništva in upravitelstva je:

1004 N. Chicago Street, Joliet, Ill.

Telefon: 1048

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

Štev. 49. — No. 49.

JOLIET, ILL., 7. DECEMBRA, (DECEMBER) 1921.

Leto VII. Volume VII.

Z WASHINGTONSKE KONFERENCE.

Washington, D. C., 3. dec. — Ker ne morejo delegatje razorožitvene konference priti do nobenega dovoljenega zaključka, je danes Narodni svet za omejitev oboroževanja brzojavnim potom poslal 35 organizacijam tega sveta sledeča vprašanja:

1.) Ali odobravate povečanje submarink na 90,000 ton ne oziroma se na velikost in hitrost istih?

2.) Ali odobravate omejitve števila submarink samo v obrambne svrhe?

3.) Ali odobravate odstranitev istih v svrhu zabranitve nadaljnjih vojn?

Dalje je bilo 2000 pisem razposlanih urednikom večjih listov, da naj izrečejo svoje tozadevno mnenje. V teh pismih se je priporočilo odstranitev submarink, omejitev oborožene armade na suhem in ustanovitve posebne zveze narodov.

Washington, D. C., 2. dec. — Na posebni konferenci delegatov Združenih držav, Anglije in Japonske se je danes razpravljalo o vprašanju glede odmerke ali predpisane števila bojnih ladij za vsako velesilo. Vse kaže na to, da se bo v tej zadevi tudi Japonska vdala, ali da se bo dosegel popoln sporazum.

Takoj po končani konferenci med držav. tajnikom Hughesom, admiralom Kato-m in A. Balfourjem, je japonska delegacija brzojavno vprašala svojo vlado v Tokio za nadaljna pojasnila.

Dalje se je na današnji konferenci razpravljalo o iztočnem (kitajskem) vprašanju pri kateri priliki je zmaga Japonska, med tem ko je Kitajska porazena.

Sklenjeno je bilo namreč, da naj se imenuje posebno komisija, ki naj preišče vse današnje razmere na Kitajskem, bodisi za administracijo, justično upravo in politične zadeve. O rezultatu te investigacije naj bi se poročalo na prihodnji razorožitveni konferenci še le čez 1 leto. Vprašanje nastane, če bodo kitajski delegatje s to predlogo zadovoljni.

Tekom konference je kitajski poslanik Dr. Sze obsojal japonsko delegacijo in odločno protestiral, čemu je še dandanes toliko japonskega vojaštva na Kitajskem? Dasiravno Dr. Sze se ni zaključil svojega protesta, poročila, mu je državni tajnik Hughes vzel besedo, da naj preneha, češ, ta konferenca ni zato tukaj, da bi se delegatje med seboj prepirali. Pri tem je Hughes tudi vprašal kitajskega poslanika, če je Kitajska sploh v stanu čuvati življenja in lastnino tujcev?

Hughesov načrt glede imenovanja investigacijske komisije je tudi francoski delegat Viviani odobral, kojemu sta se slednji pridružila še delegata Anglije in Italije, Mr. Balfour in baron Schanzer.

Japonski deleg. so s Hughesovim načrtom zadovoljni.

OTVORITEV KONGRESNEGA ZASEDANJA.

Washington, D.C., 4. dec. — Jutri bo redno letno kongresno zasedanje zopet otvorjeno, ki bo trajalo po sodbi raznih državnikov več mesecev. Od zadnjega izvanrednega zasedanja je namreč preostalo še mnogo nerešenih točk, h katerim je treba pristeti še nove zakonske predloge, katere bo predsednik Harding v svoji poslanici jutri priporočil.

V senatu bodo republikanski senatorji predvsem predlagali za izboljšanje železniške postave; dalje bo na dnevnem redu točka glede podaljšanja našega vojnega posojila tujim državam, in zmanjšanja proračuna za prihodnje poslovno leto.

Pričakovati je, da bo jutri zasedanje obeh zbornic predsednik Harding osebno otvoril. Priporočal bo vojaški "bonus", izboljšanje tarifne predloge in povišanje števila kongresnikov z 435 na 460.

Grozen umor in samomor.

Chicago, Ill. 1. dec. — Ko je policija vso noč iskala 3-letno hčerko policista Coughlina, so našli njeno razkosano truplo v nekem kotlu na stanovanju Mrs. Ralph Pensis, Coughlinove sosedice, stare 50 let; v drugem nadstropju hiše navedenke so našli tudi truplo morilke, Mrs. Pensis s prerezanim vratom; policija išče sedaj še njene moža.

Umorjena deklica se je večeraj igrala pri sosedih, Mrs. Pensis. V pritličju so našli na kupu zanečenega papirja život umorjenega otroka brez glave, rok in nog; v neki skatli je bila zavita ena noga, drugo so pa našli nedaleč od hiše. Policija zatrjuje, da navedena morilka in samomorilka ni bila pri zdravi pameti.

Landru, morilec 11 oseb obsodjen na smrt.

Paris, 30. nov. — Po več tednov trajajoči obravnavi je bil danes zloglasni morilec Desire Landru na smrt na gilotini obsodjen.

Landru je umoril in sežgal deset žensk in 18 letnega Andre Cucheta; v zaporu, oziroma preiskavi se je nahajal že od 12. aprila l. 1919.

Posledice razoroževalne konference.

Rim, 1. dec. — Parlamentarna konvencionalna komisija priporoča vladi znižanje italijanske armade na suhem. V to svrhu naj bi se uvedlo samo enoletno vojaško službo; celokupno število armade pa znižalo na četrtino predvojne števila.

Četverosvesa.

London, 2. dec. — Tukajšnji list "Times" se iz Tokio na Japonskem poroča, da nameravajo Japonska, Anglija, Francija in Združene države ustanoviti posebno zvezo takoj, ko bo vprašanje glede brodovnega odmerka na konferenci v Washingtonu rešeno; dosedanja anglo-japonska zveza se bo razpustila.

VELIKE DEMONSTRACIJE NA DUNAJU.

Dunaj, 1. dec. — Vsled pomanjkanja živeža in brezdelja so se v tem mestu veliki izgre di pojavili. Razburjeno ljudstvo je pred vsem naskočilo in napadlo znane hotele, kjer stanojujejo inozemci, osobito Amerikanci; tako so izgre dniki s silo odvzeli soprogi nekega ameriškega polkovnika kozuhovino in dosti obleke; vdrli so tudi v sobe žene ameriškega polkovnika Millerja.

Novi Bristol hotel in stari sta deloma razdejana do drugega nadstropja. Izgre dniki so zahtevali od tujcev v teh hotelih, da jim izročijo obleko in zlatnino; kar niso iz lepa dosegli so pa izvršili s silo; pripetilo se je, da so nekateri ženskam hane kar iz ušes trgali.

Druhal se je zatem napotila po glavnih ulicah mesta in počenjala razne kravale. Položaj v mestu je danes zopet miren.

Ko je poročevalec "Associated Press" vprašal nekega stražnika, ki je mirno stal in gledal, kako demonstrantje plenejo hotel Imperial, je dobil sledeči odgovor:

"Mi smo že naveličani vednega streljanja. Ljudstvo je lačno in obupano, kakor smo tudi mi!"

Včeraj so bile demonstracije na Dunaju tako obsežne in nasilne, kakoršnih še ne pomnimo od časa padca avstrijske monarhije. Izgre dniki so v notranjem delu mesta skoro vsa okna razbili; navalili so tudi na razne hotele in restavran- te ter iste openili ter porušili.

Nemiri na Dunaju je povzročila lakota, draginja in brezdelje, ker nima ljudstvo najpotrebnejših živil za prežitek.

Demonstracije so se zbrali v predmestju Floridsdorf, odkoder so prikorakali pred parlament. Tu se je podala posebna deputacija demonstrantov h kanclerju Schoberju, zahtevajoča odpravo valutne borze, zaplenbo tujih vrednostnih papirjev in izvršitev boljše živilske kontrole.

Ker ni označena deputacija pri kanclerju zaželenega uspeha dosegla, se je napovedalo splošno demonstracijo. Razgrajalci so v posebnih skupinah vdrli v prodajalne, hotele in restavran- te plenili, kar jim je prišlo pod roke; na cestah so vsakega boljše oblečenega pasanta ustavili in mu odvzeli obleko.

Danes je Dunaj podoben mrtvem mestu. Vse gostilne in prodajalne so zaprte, ceste pa temne. Mnogo tujcev je že preplašeno izbežalo iz mesta, ker se boje za svoje življenje.

Kooperativni rudnik.

Macon, Mo. 3. dec. — Vsi delavski spori med tukajšnjimi premogarji so zginili s površja. Deset premogarjev je te dni od Home Coal premogovne družbe v najem vzelo povsem moderno urejeni rov št. 2, kateri bo posloval na kooperativni podlagi. To je edini premogovnik te vrste v deželi.

DR. LORENZOVA KLINIKA V SLABI LUČI.

New Lork, 4. dec. — Jutri popoldne se bo vršila posebna seja ravnateljstva bolnišnice, ker ima dunajski zdravnik Dr. Lorenz svojo kliniko za zdravljenje hromih in pohabljenih. Na tej seji se bo določilo, je li naj Dr. Lorenzu prepove nadaljnje zdravljenje, ali ne?

Ravnateljji označene bolnišnice so zahtevali od vrhovnega zdravnika Rr H. Frauenthal-a pojasnila, čemu Dr. Lorenz računa po \$100.— za vsako operacijo navzlic temu, da je obljubil brezplačno zdravljenje revnim otrokom.

Dognano je, da se mora vsak bolnik preje zgledati v pisarni Dr. Frauenthal-a na 160 W. 59. St. če hoče biti po Dr. Lorenzu operiran. Kdor zmore sto dolarjev, pride pa vrsto, med tem ko morajo revni pohabljeni zunaj na prostem v mrzlu čakati in stati.

Dr. Frauenthal sam priznava, da je Dr. Lorenz v njegovi pisarni dobival \$100.00 pristojbine od vsakega pacienta za privatno preiskavo in pregled. Vesta denar je bil izroččen tveiki Anton Wedl v New Yorku, ki je svoto naložila v banki, polovico za Dr. Lorenza, polovico pa za vojne sirote na Dunaju. Na ta način se je dnevno naredilo od 1000 do 3000 dolarjev.

Ta afera je Dr. Lovrenza bolj v slabo luč spravila, ker ne drži dane besede in ker hočejo nekateri Dr. Lorenzovo ime izkoristiti v svoje lastne name-ne.

Iz Chicaga se semkaj poroča, da Dr. Lorenz ne bo smel v onem mestu operacij izvrševati ker se zbornica zdravnikov iz države Illinois temu upira; ti zdravniki bodo na pristojnem mestu posredovali, da naj se temu dunajskemu zdravniku ne izda postavnega dovoljenja za zdravljenje v tej državi, ker Dr. Lorenz ni ameriški državljani in da imamo tudi v Ameriki ravne tako večše zdravnike kot je Dr. Lorenz.

Dantejev spomenik v Washingtonu.

Washington, D. C. 1. dec. — Danes je bil v tukajšnjem Meridian Hill parku odkrit spomenik slovečega italijanskega pesnika Dante-ja katerega je naredil in mestu podaril kipar Carlo Barsotti iz New Yorka. Pri tem slovesnem odkritju so bile zastopane tri države: Združene države po predsedniku Hardingu, Francija po Vivianiju, bivšemu ministru in Italija, po senator Ricci-ju, italijanskem poslaniku; Viviani in Ricci sta pri tej slovesnosti govorila, predsednik Harding pa ne.

Trojčki.

Abilene, Tex., 2. dec. — Družina tu živečega farmerja M. N. Younga se je tekom enega leta za štiri člane pomnožila. Mrs. Young je začetkom tega leta povila nega otroka, večeraj pa trojčke. Srečna! mati je stara 30 let ter ima sedaj že deset otrok.

POGON NA GOSTILNICA-RE.

Chicago, Ill. 5. dec. — Ker se zadnji čas število umorov in samomorov v Chicagu vedno bolj in bolj množi, bo drž. oblast s posredovanjem policije v kratkem vpriporila pogon na vse gostilničarje, kjer se "munšajn" prodaja. Ta nesrečna pijača je minulo soboto zvečer zopet povzročila dvojem umor v gostilni Adolf Georgia na 153 zapadni Randolph cesti kjer sta bila ustreljena lastnik in njegov natak George Gast.

Policija je danes aretirala znanega Thomas J. Walsh-a, poslovnega agenta kleparske unije, ki je v prepiru ustrelil navedenega gostilničarja in natakarja.

Walsh je na policijski postaji identificiral neki očividce rekoč: "Ti si umoril dva moža — moja prijatelja!" Walsh zatrjuje, da ni stēm umorom v nikaki zvezi.

Božična darila ustavljena.

Chicago, Ill. 4. dec. — Tukajšnja dnevnik "The Chicago Herald and Examiner" sta pred nekaj dnevi vpriporila kampanijo za nove naročnike. V to svrhu je sleherni izmed teh listov je določil \$200.000 koja svota naj bi se naročnikom razdelila za božično darilo. Zneske se je razdeljevalo od \$5.— do \$5000.— lastnikom onih kuponov, ki so bili izžrebani.

To kampanijo je pa danes poštna oblast ustavila, ker smatra isto za loterijo. Čitate-lji označenih dveh listov so vsled te prepovedi zelo razočarani, ker je marsikdo mislil, da bo zadel kak dobiček v obliki čeka.

Obravnava Arbuckle-ja preložena.

San Francisco, Cal. 4. dec. — Ker se poročniki pri znani Arbuckle-jevi obravnavi po 44 urnem pogajanju niso zamogli zediniti, je sodnik Londerback obravnavo na 9. januarja 1922 preložil.

Prvomestnik porotnikov naznanja, da so glede obtožbe Fatty Arbuckle-ja 15 krat glasovali, pa ne morejo priti do pravega zaključka. Pri zadnjem glasovanju je bilo 10 glasov za spoznanje nekrivim, 2 pa nasprotno.

Sodnik je tudi zaradi tega obravnavo preložil, ker se je dognalo, da so obtoženci prijatelji hoteli z denarjem podkupiti porotnico Mrs. Heleno Hubbard. — Arbuckle je obtožen umora gledal. igralke Miss Virginije Rappe v nekem hotelu letos na Delavski praznik.

Kajzer se ženi.

Berlin, 5. dec. — List "Zwoelfuhrblatt" prinaša senačno vest, da se je bivši nemški kajzer že naveličal samostarenja, vsled česar se namerava poročiti z vdovo nekega višjega častnika, ki je bil ubit v vojni. Navedeni list zatrjuje, da je to novico iz povsem zanesljivega izvedel.

JOLIETSKE VESTI.

— Minulo nedeljo so se vršile letne seje treh društev K.S. K.J. in sicer št. 2, 29 in 108. Pri društvu sv. Jožefa št. 2 je bil izvoljen samo novi predsednik, sobr. John Filak, vsi ostali odborniki so ostali na svojih starih mestih. Pri društvu sv. Franciška št. 29 je bil ves stari odbor ponovno izvoljen; uradnice dr. sv. Genovefe št. 108 so pa za prihodnje leto sledeče: Preds. Jeane Tezak (ponovno izvoljena; podpreds. Mrs. Ana Wardjan, tajnica Mrs. Katy Zadel; zapisničarica Mrs. Antonija Struna; zastopnica Mrs. Mary Setina. Mnogo uspeha vsem društvom v prihodnjem letu!

— V bolnišnici sv. Jožefa se že več tednov nahaja rojakinja Mrs. Viljem Grahek, soproga pomož. mestnega inženirja. Omilovanja vredno ženo tare hud revmatizem in se ji zdravstveno stanje vedno na slabše obrača. Dal, ljubi Bog, da bi kmalo okrevala in se zopet vrnila na dom k svoji ljubljeni družini!

— Dne 3. t. m. je bila v bolnišnici sv. Jožefa operirana Mrs. Theresa Strukel, roj. Nemanich; operacijo na slepiču je srečno prestala. Želimo ji, da bi kmalo okrevala!

Klavniški delavci bodo zastavkali.

Chicago, Ill., 1. dec. — V vseh unijskih klavnicah našega mesta bodo s 5. dec. t. l. delavci zastavkali, ker ne odobravajo 10 odst. znižanja plače, ki stopi te dni v veljavo.

Stavka, katero je odredil izvrševalni odbor unije klavniških delavcev bo prizadela okrog 45,000 uslužbencev po raznih klavnicah.

Stavka sodnijsko prepovedana.

Kansas City, Kans., 3. dec. — Dasiravno je industrijsko sodišče tukajšnjega mesta izdalo svojo prepoved glede nameravane stavke klavniških delavcev, bodo delavci vseeno dne 5. t. m. započeli stavkati.

Za danes so bili pred sodnika Hugginsa pozvani vsi uradniki unije tuk. klavniških delavcev; toda nihče izmed njih se ni odval temu pozivu, vsled česar jih bo sodnja poklicala na zagovor.

Število nezaposlenih se krči.

Washington, D.C. 1. dec. — Posebni oddelček za kontrolo nezaposlenosti poroča, da se je v zadnjih tednih število brezdelnih širom držav skrčilo za en milijon. Tako tudi poroča trgovski tajnik, da se delavske razmere v Zdrženih državah polagoma izboljšujejo.

14 solarjev povoženih.

Red Bluff, Cal. 4. dec. — Danes se je v našem mestu vršil veličasten pogreb 14 solarjev (dečkov in deklic) Union High šole, ki so bili v nekem vozu pri Proberti dne 2. t. m. od vlakca povoženi. Vse te ponesrečene žrtve so pokopali v enem skupnem grobu.

Društvena naznanila in dopisi

Is urada dr. Sv. Roka, št. 15, Pittsburgh, Pa.

se naznanja, da se bode prihodnja mesečna in ob enem glavna letna seja vršila v nedeljo dne 18. decembra v prostorih Slovenskega doma. Začetek točno ob 1. uri popoldne.

S tem so naproseni vsi člani omenjenega druš., da se te seje polnoštevilno udeležijo. Na dnevnem redu bode več važnih stvari za rešiti in ob enem volitev društvenega odbora za prihodnje leto.

Kdor se te seje ne udeleži bode kaznovan glasom društvenih pravil.

Pozdrav vsem članom K. S. K. Jednote.

Vinko Besal, tajnik.

Društvo sv. Jan. Krst. št. 20, Ironwood, Mich.

Vse člane našega društva v Ironwoodu ter okolici prosim, da se prihodnje mesečne seje zanesljivo udeležijo; seja se vrši dne 18. decembra točno ob 1. uri popoldne.

Kakor vam znano, bomo imeli dne 18. t. m. letno zborovanje in volitev odbora za bodečo leto. Pridite vsi, ker drugače bo za vsakega kazni naložena v znesku \$2.00. Izvzeti so samo člani-bolniki.

Drugače gre pri nas bolj slabo, ker ne delamo stalno. Doslej smo delali samo po osem dni na mesec; zdaj so nam pa ti baroni povedali, da bomo delali samo pol časa, oziroma pol dneva tekom 12 dni na mesec. Lahko si torej mislite, koliko dandanes zasluži ubogi delavec!

S pozdravom,

Math Ritmanich, tajnik.

Calumet, Mich.

Tukajšnje društvo sv. Petra št. 30, K. S. Jednote je imelo svojo letno glavno zborovanje dne 27. novembra. Člani so se v lepem številu zbirali v dvorani ob drugi uri popoldne. Predsednik Mihael Majerle je ob 2:15 poklical člane k redu, otvoril sejo z molitvijo, razložil pomen tega zborovanja in v lepem govoru navduševal članstvo, da naj tudi v teh slabih časih složno delujejo za napredek društva in K. S. K. Jednote.

Potem je tajnik podal poročilo o poslovanju tekom tega leta. Ko je tajnik prenehal s poročilom, je članstvo izreklo zaupnico vsemu odboru za točno poslovanje. Nato se je vršila volitev odbora za prihodnje leto. Izvoljeni so bili: Za predsednika: Mihael Majerle, za podpreds. Peter Zunič, za tajnika John R. Sterbenz, za zapisničarja Peter Zunič, za zastopn. John R. Sterbenz, za blagajnika Mih. Klobučar, za nadzornike: Math. F. Kobe, Frank Benčič in George Kotze, za porotni odbor: Mihael Sterk, Jos. Vidoš in Martin Sterbenz, za maršala Peter Hrebec, za poslanca Math. F. Kobe, za vratarja Anton Boli-te.

Zborovanje se je vršilo v najlepšem redu, in vsi tu imenovani so bili soglasno izvoljeni.

Razmere so tukaj zelo slabe, nekoliko rudnikov je prenehalo z delom že pred enim letom, in potem dne 1. aprila t. l. so prenehali z delom tudi rudniki ki se prištevajo k največjim v tej deželi, katere lastuje družba Calumet in Hecla Mining Co. in ostali oni rudniki, katere si so pod oblastjo imenovane družbe. Pa ker je v tej nasel-naselbini ogromno število delavcev brez dela še toliko časa, zaradi tega tudi veliko število družin trpi pomanjkanje na hrani, obleki in kurjavi. Da bi se takim družinam vsaj ne-

koliko pomoglo, so zadnji čas ustanovili Podporne družbe (Relief Committee), katere bode imele dolžnost dotične družine preskrbeti z najpotrebnejšim.

K sklepu pozdravljam vse člane in članice K. S. K. Jednote.

John R. Sterbenz, tajnik.

Dr. sv. Jožefa št. 41, Pbg., Pa.

Članom gori navedenega društva se tem potom uradno naznanja, da je dolžnost slehernega člana vdeležiti se glavne društvene seje dne 11. dec. točno ob 9. uri dopoldne.

Ob enem so prošeni oni člani, ki zaostajajo z asesment, da to najkasneje na glavni seji poravnajo. Na prihodnji seji bo ob enem tudi volitev odbora za prihodnje leto. Torej na svidenje dne 11. dec.

John Bojanc, tajnik.

Dr. sv. Cirila in Met. št. 45 E. Helena, Mont.

Članom našega društva se naznanja, da se bo redna in glavna seja vršila dne 14. dec. ne pa 18. dec. kot govoreno na zadnji seji. Pričetek seje bo točno ob 6. zvečer.

Prosim, da se vsak član vdeleži te seje, na kateri bo voljen novi odbor za l. 1922; poleg tega imamo tudi več drugih važnih točk na dnevnem redu.

Za nevdeležbo te seje je še stara globa v veljavi.

Sobratski pozdrav,

J. Kambič, tajnik.

Is urada dr. sv. Alojzija št. 47, Chicago, Ill.

Tem potom naznanjam in vabim vse člane, da se v obilnem številu udeležijo prihodnje redne in glavne seje dne 11. decembra; seja se prične točno ob 2. uri popoldne.

Ker bo kot vsako leto tudi letos meseca decembra volitev novih odbornikov za prihodnje leto (1922), zato je dolžnost vsakega člana, da se gotovo udeleži te seje in da voli po svoji misli.

Nadalje opozarjam vse one člane, kateri kaj dolgujejo društvu, da stvar gotovo na tej seji poravnajo, da ni bo mogoče sestaviti celoletni račun in oddati knjige novemu tajniku ob pravem času.

Sobratski pozdrav,

Peter Kure, tajnik.

Društvo Marije Sedem Zalosti št. 50 Pittsburgh, Pa.

Tem potom se ne prosi, ampak zahteva, da se vsak član gorinavedenega društva udeleži seje dne 11. decembra v navadnih prostorih na 57. in Butler cesti; pričetek točno ob eni uri popoldne. Na tej seji imamo več važnih točk na dnevnem redu v korist društva in tudi naše čislane organizacije K. S. K. J. Kdor zanemari to gl. letno sejo, da se je ne udeleži, plača 50c kazni v društv. blagajno; izvzeta je le bolezen in delo v bližini mesta.

Vsak član naj le prečita društvena pravila člen 11 točka 4, kjer je določena kazni; torej ne veže kot sedanjega tajnika dolžnost, da opozorim vse članstvo, da se prihodnje seje ne izognite; na tej seji moramo veliko važnih stvari rešiti.

Dalje opozarjam člane na potnih listih, da potni list obnove še zanaprej; do 18. decembra ima vsakdo priliko da plača svoje prispevke. Kateri član morda vsled važnih zadržkov ne bo mogel priti na to sejo, naj se pravočasno opraviči pri tajniku na 4813 Hatfield St.; v nasprotnem slučaju se bo s takim ravnanjem po pravilih. Cenjeni mi sobratje! Kakor

am je vsem znano, se bliža na-

ša glavna seja dne 11. decembra. Pozvani ste bili na mesečno sejo septembra, oktobra in novembra, da si izberete kandidate. Kakor kaže naš zadnji zapisnik, ste vse te tri mesece določili samo dva kandidata; prihodnjo sejo si boste zopet zbirali kandidate; glejte in izberite si može, ki so sposobni za delo in urad, ki vpoštevajo društvena in Jednotna pravila in ki bodo delali za korist društva in Jednote. Torej kandidate si boste postavili in izmed večjih števil postane društveni uradnik; te kandidate bi si bili morali že prejšnje 3 mesece izbrati; s tem ste povzročili samim sebi dosti dela in tudi tajniku, ker volitev imamo že pred durni.

Se enkrat vas prosim, da si dobre člane izberete za kandidate, trdne in zveste, ki bodo delovali v korist društva ter Jednote. Zato moramo vsi skupaj držati: Vsi za enega, eden za vse. V slogi je moč. Dne 11. dec. ima vsakdo priliko, da na seji kaj predloži v korist društva in Jednote, kar se bo stavilo v zapisnik.

Se enkrat Vas torej opozarjam na ta moj uradni poziv. Kličem vsem: Na svidenje dne 11. dec. na naši glavni letni seji!

Sobratski pozdrav,

Frank Golobič, tajnik.

Is urada društva sv. Jožefa št. 53, Waukegan, Ill.

Tem potom se naznanja, da se vrši društvena glavna letna seja dne 11. decembra točno ob eni uri popoldne. Pri tej seji se bode tudi volil novi društveni odbor za leto 1922. Kdor se te seje ne udeleži, bode kaznovan po društvenih pravilih. Kdor mora delati, ali je drugače zadržan, naj se oprosti pri predsedniku društva, in to pred sejo, na izgovore: "Sem moral delati, ali sem bil bolan," i. t. d. se ne bo oziralo. Torej vsi na sejo 11. dec.

Vse one, ki so morda zaostali z mesečnim asesmentom prosim, da poravnajo vse doneske vsaj do 15. dec., da zamorem knjige zaključiti ter izdelati celoletni račun, in istega sobr. nadzornikom predložiti.

Prosim, vpoštevajte to!

S sobratskim pozdravom,

Math Ivanetich, tajnik.

Dr. sv. Cirila in Metoda, št. 59, Eveleth, Minn.

S tem se naznanja, ter opozarja, da bode letna ali glavna seja drugo nedeljo v decembru, to je dne 11. ob pol drugi uri popoldne v navadnih prostorih. Prosim vas, da se gotovo polno številno udeležite te seje, na kateri bo volitev odbora ali uradnikov za prihodnje leto; ob enem bodem tudi razdelil vse certifikate za otroke, kakor tudi za člane.

S sobratskim pozdravom,

Frank Peterlin, tajnik.

NAZNANILO.

Članom dr. sv. Lovrenca št. 63 K. S. K. J. se naznanja, da bo prihodnja društvena seja in letna seja dne 11. decembra ob 1. uri popoldne v prostorih Sl. N. doma št. 1. Apelira se na člane, da se vsaj letnega zborovanja polnoštevilno udeležijo. Na tej seji se bo volil tudi odbor za leto 1922.

Nadalje na tem mestu opominjam nekatere člane, ki so bolj zadnji v plačevanju asesmenta, da vsaj za mesec decem. ber pravočasno plačajo, da mi bo omogočeno sestaviti letni račun.

Naznanjam tudi članom da sem se preselil na spodaj navedeni naslov. O zadevi tikajoče se Jednote ali dr. naj se za naprej obračajo člani dr. št. 63 na 9005 Union Ave., Cleveland, O.

Se enkrat člani, ne pozabite priti na letno sejo!

bratskim pozdravom,

Anton Kordan, tajnik.

9005 Union Ave., Cleveland, O.

Is urada dr. Marije Pomagaj, št. 79, Waukegan, Ill.

se naznanja vsem članom, da se bode vršila glavna ali letna seja v nedeljo 18. decembra t. l. na katero je dolžan priti vsak član gori omenjenega društva. Kateri bode izostal od te seje, se bode postopalo z njim po društvenih pravilih. Upam, da se bode sleherni zavedal dolžnosti, katera ga veže do društva, ter bo prišel na to sejo. Kakor že vsem znano se bode volilo odbor za leto 1922 ter razpravljalo o vseh važnih zadevah; radi tega je potrebno, da so vsi člani navzoči, in da vsak po svoji možnosti deluje za procvit društva, kajti pri društvu imamo vsi jednake pravice, radi tega moramo imeti tudi jednake dolžnosti. Ko bi se vsi zavedali tega, koliko lažje bi bilo poslovati pri društvu in koliko več uspeha bi bilo; tako se pa drug na drugega zanaša. Nekateri mislijo: Odbor naj dela, za to smo ga izvolili. Ne, bratje! vsi skupaj moramo delovati ako hočemo, da bode društvo napredovalo. Torej pridite vsi na prihodnjo sejo in če je mogoče pripeljite nekaj kandidatov za prirstop v naše društvo.

Nadalje prosim, da vsaki poravnava svoj dolg v mesecu decembru, ker želim, da bi bile društvene knjige čiste ob zaključku leta, ko jih bodem nadzornemu odboru v pregled predložil.

S sobratskim pozdravom,

John Zalar, tajnik.

Is urada dr. Marije Sedem Zalosti št. 81, Pittsburgh, Pa.

Vsem članicam zgoraj omenjenega društva se naznanja, da se naša redna seja vrši dne 18. dec. to je tretja nedelja v mesecu; zato je opozarjam članice, da se te seje udeležijo zaradi volitve za uradne posle za leto 1922. Torej drage mi sestre, volite si uradnice, katere so zmogne v delovanju za korist društva in naše slavne organizacije K. S. K. J. Zatorej naša seja je prestavljena za zdaj zaradi božičnega praznika za nazaj na tretjo nedeljo pa ne navadno četrto v mesecu. Seja se vrši v navadnih prostorih v K. S. Domu, 57th St. soba 11, točno ob eni uri popoldne. Tudi opozarjam članice, katere dolgujejo v društveno blagajno, da svoj dolg poravnajo, potem se ložje računi sklepajo in da se v pravem redu predajo novemu odboru, zakaj, novi odbor bo zahteval vse v pravem redu. Zatorej vas opozarjam zapomnite si dnevni red na seji dne 18. decembra.

S sosesrskim pozdravom,

Josephina Fortun, tajnica.

Društvo sv. Barbare št. 92, Pittsburgh, Pa.

Naše društvo bo imelo svojo redno sejo dne enajstega (11.) decembra točno ob 2. uri popoldne v dvorani v Benettu.

Zaradi tega vas pozivljamo, da pridete na to sejo v kar največjem številu. Sestre, to bo glavna seja, na kateri se vrši volitev za leto 1922; čital se bo tudi račun za tekoče leto.

Samo one članice, ki so bolane bode oproščene od te važne seje; za druge, ki se ne vdeležijo bo naložena globa, kakor društvena pravila določajo.

Članice, ki so društvu na ases. dolžne naj pazijo, da to stvar uredijo, ker drugače se bo tudi z njim po pravilih postopalo.

Glejte, da boste prišle v obilnem številu na prihodnjo sejo, da se ne bo potem nobena izgovarjala. Toliko v naznanje našim članicam.

Marija Novogradac, tajnica.

OBJAVA.

Naznanjam vsem članicam našega društva sv. Sre Marije št. 111 Barberton, O., da se gotovo udeležijo prihodnje seje v nedeljo dne 11. dec. ob 1. uri popoldne. Katera se ne udeleži ter izostane brez važnega vzroka, zapade kazni 50c; izvzeto so samo oddaljene in bolne članice.

S pozdravom vseh članic K. S. K. Jednote.

Anna Sigmund, tajnica.

Is urada društva Sv. Jožefa št. 112, K.S.K.J. Ely, Minn.

Uradno se naznanja vsem članom dr. sv. Jožefa, da se udeležijo prihodnje glavne seje, ki se bo vršila 18. decembra, na kateri se bo volilo novi odbor za prihodnje leto 1922. Člani so prošeni, da se te seje polnoštevilno udeležijo, ker se bode poleg volitve še marsikaj drugega ukrenilo v korist društva in K.S.K. Jednote.

Kdor se ne udeleži te seje brez tehtnega vzroka, bo plačal \$1.— kazni v korist društvene blagajne. Toliko na naznanje vsem tistim, ki bolj po redkoma prihajajo k sejам.

Zborovanje se prične takoj po prvi sv. maši v navadnih prostorih.

S sobratskim pozdravom

George Schneller, tajnik.

Is urada dr. Marije Pomagaj, št. 119, Rockdale, Ill.

Naznanja se, da bo naše društvo imelo svojo letno sejo v nedeljo dne 11. decembra ob 1. uri popoldne; na tej seji bodo voljene uradnice in odbornice za prihodnje leto. Vse članice so k temu zborovanju povabljene, in dolžnost vseh je, da se seje vdeležijo.

S sosesrskim pozdravom,

Agnes Piskur, tajnica.

Društvo sv. Ane št. 127, Waukegan, Ill.

Uradno se naznanja vsem članicam našega društva sklep zadnje seje, da bomo imele skupno spoved dne 10. decembra, skupno sv. obhajilo pa dne 11. decembra.

Zatorej vas cenj. sestre prosim, da se korporativno tega udeležite; pridite 11. dec. 15 minut do 8. ure v šolske prostore.

Dalje, kakor vsaka članica ve, da se božični praznik obhaja vsako četrto nedeljo v dec., zaradi tega smo našo decem. bersko (letno) sejo preložile na tretjo nedeljo (18. dec.)

Ker bo na tej glavni seji volitev uradnic za l. 1922 na dnevnem redu, zato se zahteva od vseh članice tega društva, da pridete na sejo brez izjeme; katera se glavne seje ne vdeležijo, zapade \$1 kazni v korist blagajne.

Naj pri tej priliki še sledeče omenim: Zdaj, ko je napočil čas volitve novih odbornic me dolžnost veže, da vam to zadevo nekoliko pojasnim. Ker imamo sedaj pri našem društvu veliko novih članic izmed teh morda katera se ne ve pomena volitve odbornic. Ako se odbor v neprevidezosti izvolji, ni pričakovati napredka pri društvu. Zaradi tega si izvolite agilne uradnice, ki bodo delovale za procvit društva in Jednote.

Sosesrski pzdraz,

Katherine Manser, tajnica.

VABILO NA LETNO SEJO.

S tem prosim vse članice, dr. sv. Barbare št. 128 v Etna, Pa., da pridejo na letno sejo dne 18. decembra t. l.; kjer bo volitev odbora za prihodnje leto na dnevnem redu.

Zaeno naznanjam, da se podpisana tajnica zahvaljujem na delu.

S pozdravom,

Katarina Ovetič, tajnica.

Društvo sv. Ane št. 139, La Salle, Ill.

Naznanjam in pozivljamo članice našega društva, da bi se vdeležile prihodnje mesečne glavne, letne seje v polnem številu, kar je najbolj mogoče. Seja bode 11. dec. ob 1. uri popoldne. Katera se ne vdeležijo gl. seje, ki je samo enkrat v letu, bode plačala \$1.00 v društveno blagajno, le one bode opravičene, katere se bodo mogle v resnici izkazati in opravičiti.

Kaj je volitev društvenega odbora? K temu svetujem vsem članicam, preberite članek in si ga dobro zapomnite, priobčen od našega gl. tajnika, Jos. Zalarja v "Glasilu," št. 48, na prvi strani pod napisom: K bližajočim se letnim sejам krajevnih društev.

Marija Kastigar, tajnica.

POZIV

članicam dr. "Kraljica Majnika" št. 157, Sheboygan, Wis.

Dne 14. decembra se bode vršila glavna letna društvena seja. Kakor Vam je znano, je določena kazni za tisto katera brez tehtnega vzroka izostane. Da ne bo nepotrebnega izgovarjanja in zamere, prosim vse članice, da ta poziv vpoštevajo.

S sosesrskim pozdravom,

Mary Prislend, tajnica.

Is urada dr. Mar. Pomoč Krist. št. 165 West Allis, Wis.

Naznanja se, da bo v nedeljo, dne 11. dec. glavna letna seja, na kateri se bo volilo novi odbor za prihodnje leto 1922. Prošene so vse članice, da se te seje gotovo udeležijo vse. Katera se ne udeleži te seje, plača \$1 kazni v društveno blagajno.

S sosesrskim pozdravom,

Frances Janezich, tajnica.

Aurora, Ill.

Zopet se oglašam v našem priljubljenem "Glasilu". Zadnjič sem poročala samo veselo novice; danes, žali Bog, imam pa ravno naobratne. Vam naznanjam, da nas je za vedno zapustil John Novak in sicer dne 25. novembra zjutraj ob 5:30. Rojen je bil 1. maja 1864 v vasi Skofljica, fara Smarje. Bil je član društva sv. Janeza Krstnika, št. 11, K. S. K. J. V Ameriki je bival nad 30 let, skozi 27 let vedno tukaj v Aurori. Tukaj zapuša žalujočo soprogo, enega sina ter eno omoženo hčer v Naperville, in nebroj znancev in prijateljev. Ranjki je bil dober mož svoji družini in skrben oče svojim otrokom ter izgleden mož v verskih stvareh in priljubljen vse naokoli. On se ni sramoval v cerkev hoditi in za versko stvar kaj narediti; ni mu bila nobena pot pretežka. Koliko dobrega je storil med tukajšnjimi Slovenci! Mnogo osebam je pripomogel do ameriškega državljanstva, enemu ali drugemu je v finančnih zadevah pomagal, druge zopet z lepo besedo po-učeval. In na društvenem polju ga bodemo močno pogrešali, ker ranjki je bil velika podpora na društvenem polju; zato je bila, pa tem bolj težka ločitev od njega. Materi zemlji smo ga izročili 28. novembra, ob veliki vdeležbi sorodnikov, znancev in prijateljev. Že to nam priča kako spoštovan je bil med nami in drugim narodom. Vsem udeležencem nam je zaigrala solza v očesu, spominjajoč in zavedajoč se kaj smo izgubili in položili v hladni grob! Zadnjih 10 let je bil zaposlen v Burlington shops, kjer mu je tudi veliko pripomoglo do prerane smrti, ker tam je delavec vedno pripuščen mrazu in dežju. Ali, kaj se hoče, delavec je zmeraj pod ničlo. Dobro bi že bilo, da bi se te razmere enkrat malo izboljšale. Ranjki je tudi vedno deloval za dobrobit delavca; sedaj je pa prišla bela žena in mu otrgala nit življenja.

Nepozabni nam sobrat Ivan, počivaj v miru in večna luč naj ti sveti!

Zalujoci ostalim izružam naše iskreno sožalje!

Marija Fajfar, čl. dr. št. 11.

North Chicago, Ill.

V North Chicagu smo zopet za en korak naprej v napredku. Pred kratkim so bile tri ceste tlakovane (cementirane) kar nudi mestu lepo lice, voznikom pa udobno vožnjo.

Kakor se čuje, se namerava tlakovati prihodnje leto še vse ostale ceste na severni strani mesta North Chicago. Ako se to vresniči, potem bo naše mesto stopilo na prvo mesto napredka in bo de res prijetno živeti v njem, kar se bo de tika lo čistosti. Zeleti bi bilo, da bi se še delavske razmere zboljšale, ker sedaj so zadosti slabe. Delo se prav težko dobi in plače so tako majhne, da nikakor ne odgovarjajo sedanji druginji.

Kakor že vsem tukajšnjim rojakom znano, bomo imeli 13. decembra t. l. posebno volitev radi vode. Ker je ta volitev velike važnosti za nas, radi tega moramo prej dobro premisliti, kako bomo volili. V ta namen bomo imeli posvetovalno sejo v nedeljo 11. decembra ob 7. uri zvečer v Mr. Opeko-vi dvorani na 10 cesti North Chicago. Na to sejo ste vabljeni vsi državljani in nedržavljeni; posebno posestniki, kajti, kakor sem že prej omenil, tukaj gre za važno stvar; ta volitev ne bo de veljala samo za dve leti, kakor če se izvoli kakšnega mestnega odbornika, ampak bo ostal nje sklep za vedno v veljavi. Toraj pridite vsi!

John Zalar.

Delo in uspeh ameriških katoličanov.

Veliko gibanje ameriških katoličanov na vseh poljih prizadevanja še ni prav nič izgubilo na svoji moči. Kamorkoli se ozremo, povsodi jih najdemo na delu.

Še nedavno je Amerika sama potrebovala zase tujih misijonarjev, danes pa že sama razpošilja svoje lastne sinove kot misijonarje v tuje dežele. Pred kratkim je z let odšlo 9 ameriških lazaristov v kitajske misijone; ameriška jezuitska provinca Missouri je pa prevzela indijsko misijonsko škofijo Potna. — V Kanadi so letošnje poletje otvorili francosko semenišče za poganke misijone; že od preje obstoja v Almonte enako semenišče z angleškim učnim jezikom.

Lepo napreduje šolstvo. Na washingtonskem katoliškem vseučilišču se je pokazala potreba po zasebni knjižnici z gradbi. Stroški so proračunjeni na 1 milijon dolarjev in jih je pokril že prvi dar v ta namen. — Katoličani v Illinoisu si pa zgrade svojo lastno univerzo. — Provinca Quebec — je določila za svoje tri univerze 5 milijonov frankov; prvi dve univerzi — Montrealu in Quebecu — sta katoliški, tretja, z angleškim učnim jezikom, je pa protestanska. — Katoličani Združenih držav vodijo hud boj proti zakonskemu načrtu za podražavljenje šol. Da pa ta boj olajšajo so sklenili da svoje šolstvo tako izpopolnijo, da izbiijejo pristašem podražavljenja glavni argument iz rok. V pokritje višjih stroškov bodo ustanovili posebne zavode za propagando, za učiteljske moči poskrbe nova učiteljska. — V Urugvayu je cerkev zadnji čas obračala posebno pažnjo verskemu pouku mladine. Na lanski tekmi, ki se je je udeležilo 20.000 otrok, je dobilo nagrado 4000 otrok; 1015 otrok se

je v svobodnem utemeljevanju in obrambi verskih nauk izredno odlikovalo.

Veliko delo je v zadnjem času izvršila skupina, ki ki je poverjena skrb za katoliški tisk in ki jo je vodil škof Russell. Zadnje polletno poročilo raznanja, da so vsem nadškofom poslali okrožnico o enotni propagandi za katoliški tisk. V mesecu marcu se je po celi deželi vršilo na tisoče govorov za razširjanje katoliških spisov. Na dijaštvo je izšlo posebna agitacijska brošura, ki je šla v 30.000 izvodih med katoličane; posamezna društva so brošuro ponatisnila in jo na lastne stroške v novih tisočih razširili med svojimi ljudmi. Vsa katoliška društva so v istem mesecu priredila društvene shode, na katerih so obravnavali vprašanje, kako pospešiti katoliški tisk. Škof v Seattle je sklical vso svojo duhovščino in ji osebno da navodila za enotno delo v prosep katoliškega tiska.

Eno najhujših socialnih ran tvorijo v Združenih državah vedno številnejše ločitve zakonov. Leta 1884. je bilo ločenih 23.000 zakonov, leta 1919. pa 129.000. Narastek prebivalstva v tej dobi je znašal 62%, narastek zakonskih ločitev pa 238%. V zadnjih 20 letih se je potom ločitve raztrgalo 1.885.000 zakonov in 318.000 otrok je bilo oropanih očeta ali matere. V mnogih slučajih so bogateli srečo, ki se hočejo znebiti svojih žena, katera so jim bile dobre, da so z njimi prenašale revščino, sedaj, ko so v izobilju, pa se jim hoče igralk, plesalk ali podobnih žensk, da z njimi dele naslade življenja. Na drugi strani pa tudi ne manjka žensk, ki se ločijo od svojega moža zato, ker je obubožal in jih ne more več obdajati z razkošjem. Splošna zahteva je, da se ločitveno postopanje kolikor mogoče oteži.

Kanadska odvetniška zbornica se je soglasno izrekla proti ločitvi zakona in s tem prekrizala račune neznačajni manjšini, ki je zahtevala, naj se po vsej deželi osnujejo sodišča za ločitev zakonov.

V Južni Ameriki so veliko socialno zlo "divji zakoni". To velja posebno za državo San Salvador. V spoznanju, da je družina prvi temelj države in legitimne, neločljive zakonske družbe in da je družine brez zveze nemogoča, je samsalvadorska narodna skupščina že meseca julija 1920 sklenila, da se divji zakoni prepovedo in olajša sklepanje zakonov. Tu je prihitela državi na pomoč tudi duhovščina in uspehi niso izostali. V prvih strih mesecih so samo lazaristi v svojih misijonih izvršili 3000 porok med temi pari. Meseca maja letos se je z državno pomočjo legaliziralo 500 zakonov.

Zanimiva je zadnja statistika pokrajine Quebec (Kanada), ki ima skoraj izključno katoliško prebivalstvo. Po tej statistiki je bilo l. 1920. v tej pokrajini, ki šteje 2.400.000 duš, 83.466 porodov, dočim izkazuje vse druge pokrajine skupaj, ki štejejo 7.000.000 prebivalcev, le 163.753 porodov. To se pravi: katoliška tretjina prebivalstva daje polovico vseh porodov. Spričo tega dejstva piše celo prostozidarska revija "Square and Compass" v Denverju, Colo., "Čast, komur čast. Rimskokatoliška cerkev je vedno pridigala s prižnico proti nedostojnemu razstavljanju ženskih oblik v javnosti. Učila je blagoslov materinstva. Vedno je dvigala prapor čistosti in združnosti in bila je prva nositeljica osebne čistosti. V vsem tem zasluži največjo pohvalo."

"Slovenec".

AGITIRAJTE ZA K. S. K. JEDNOTO!

Zgodovinski podatki Združenih držav.

(Dalje.)

Predpriprave Anglešev. Bitka pri Brandywine, zavzetje Filadelfije. Bitka pri Germantownu.

Ker so Angleži uvidevali vedno večjo nevarnost vsled upora v Ameriki so l. 1777 določili veliko mobilizacijo pod poveljstvom generala Howe, ki naj bi najprvo zavzel mesto Filadelfijo gnezdo upornih Amerikancev; zatem naj bi se pa s svojo armado pridružil generalu Burgoyne na severu.

Gen. Burgoyne je imel naročilo, da naj se z 9000 možmi odpravi iz Kanade ob reki Hudson, da bi na ta način popolnoma novoangleške kolonije od drugih odcepil.

St. Leger z 2000 možmi naj bi zavzel reko St. Lawrence do Oswego; od tam pa dalje v Mohawk dolino, kjer bi lahko ogroženim kolonistom pomagal.

Za izvršitev vseh teh načrtov se je general Howe odločil za takojšen odhod čez New Jersey in za napad mesta Filadelfije. Ta Howeyev načrt je pa vrli general Washington kratkoma prekrizal, oziroma zabil. Ker je bil istočasno ameriški general Lee vojni ujetnik angleškega gen. Howe, mu je ta rekel, da naj se proti Filadelfiji napoti po vodi. Dne 23. julija 1777 se je Howeyeva armada, broječa 18.000 mož odpravila iz New Yorka; teden dni zatem pa že dospela v delawarski zaliv.

Daleč na okrog ob obrežju so domoljubni Amerikanci zažigali številne kresove, v svarilo, da se bliža sovražna mornarica. Gen. Washington je tudi na hitro zbral 11.000 svojih mož ter se podal proti jugu Angležem naproti. Howe je zatem svoj načrt v toliko predrugačil, da ni odjadral po reki Delaware, ampak po morskem obrežju do Chesapeake zaliva. Washington je imel pri tej priliki svojo armado že zbrano pri Wilmington, Delaware kjer je v bližini gen. Howe svoje čete izkrcal. Oba generala sta se spopadla pri Chadds Fordu ob mali reki Brandywine dne 11. sept. 1777. To je bila prva bitka v Ameriki, katere sta se udeležila tudi gen. Lafayette in gen. Pulaski. V krvavi bitki so bili sprva žal Amerikanci poraženi, da je Howe že čez 2 tedna v Filadelfijo lahko vkorakal. Gen. Washington, dasiravno nazaj pogan, je pa s svojim vojaštvom vseeno zabil prehod Burgoynejeve armade; čez nekaj dni zatem (4. okt. 1777) je sovražnika pri Germantownu napadel, toda brez kakega posebnega uspeha. V trdi zvesti, da mu na zimo ni mogoče pognati sovražnika, se je Washington v Valley Forge ustanovil in čakal pomladi za ponovni napad.

Trpljenje ameriške armade tekmo neznosne zime v Valley Forge je bilo nepopisno. Ker vojaštvo ni imelo za prezimovanje primernih barak, so bili nastanjeni le v navadnih vasilnih kolibah; mnogo vojakov je moralo celo na golih zmruženih tleh spati. Tako tudi niso imeli primerne zimske obleke; da hoditi so morali celo bosi v mrazu po snegu; njih običajna hrana je bila navadna moka pomešana z vodo. Ves ta položaj so hoteli zviti angleški agentje (špijoni) vporabiti v svojo korist s tem, da so jim ponujali denar in jih silili, da naj se pridružio armadi kralja. Pri tej priliki se je obojevala tudi zarota napram Geo. Washingtonu, da bi moral odložiti vrhovno poveljstvo; v odjaja te tajne družbe zarotnikov je bil neki Conway Cabal. Vse

te zapreke in nakane je pa pogumni Washington uspešno odbil, tako da je končno svoj zaželjeni cilj dosegel sebi v čast in domovini v svobojenje izpod tujega jarma.

Burgoynejeva ekspedicija. Bitka pri Benningtonu 16. avg. 1777.

Poglejmo, kaj je med tem časom angleški general Burgoyne na severu delal? Omenili smo že, da je meseca junija 1777 s svojo, 8000 mož močno armado odrinil iz Montreala (Kanada) proti južni strani. Njegova armada je sestojala iz Angležev, kupljenih Hezijanecv (Nemcev) in Indijancev. S to armado je Burgoyne najprvo zavzel trdnjavo Crown Point in Ticonderoga, odkoder se je 5. jul. istega leta že blizal trdnjavi Edward. Nadaljnje prodiranje mu je pa izkušeni ameriški general Schuyler ustavil. Najprvo je porušil vse mostove v bližini, zatem je s hlodi zadelal poti in ceste, napeljal vodo čez struge, in odvedel s sabo vso živino in živila. Na ta način je zavlekel Burgoynejevo potovanje do konca julija, kajti angleški general Burgoyne je rabil do trdnjave Edward celih 24 dni, v razdalji 26 milj.

Ko je Burgoyne zvedel, da imajo Amerikanci veliko vojno skladišče v Benningtonu (v sedanji državi Vermont), je tja poslal nemškega polkovnika Baum-a in 1000 mož da naj ono ameriško blago zapleni. V Benningtonu so pa Angleže že pričakovali vrli miličarji kolonije New Hampshire in fantje z zelenih hribov pod poveljstvom polkovnika Johna Stark. Dne 16. avg. 1777 sta se obe armadi spoprijeli. Ko je Stark zapazil bližajočega sovražnika je svojim vojakom zaklical: "Poglejte moške in fantje armado rdečih sukenj. Te moramo še danes uničiti, če postane tudi moja žena vdova!" Pri spopadu so bili ameriški patriotje uspešni, kajti s sabo v jetništvo so odvedli 700 Angležev, med tem ko so znašale skupne izgube Amerikancev samo 56 mož. Ta zmaga je pripomogla, da so Amerikanci ustavili in presekali pot Gen. Burgoyneju da ni mogel več živeti za svojo armado iz Kanade dobivati.

Hrabri ameriški polkovnik John Stark je bil rojen na Irskem dne 28. avg. 1728. Istotako se je junaško bojeval tudi v bitki Lexingtonu, Bunker Hill in Trentonu; najbolj ga pa Amerikanci povzdigujejo vsled zmage pri Benningtonu. Navedeni vojskovodja je umrl dne 8. maja 1822 v Manchester, N.H.

V bitki pri Benningtonu je pri oddelku fantov z zelenih hribov služilo tudi 5 bratov, oziroma sinov nekega farmarja. Kmalo po zmagi so očeta teh prostovoljcev obvestili, da je bil eden peferih nesrečen.

"Ali je postal dotičnik morda izdajalec?" je vprašal radovedni oče.

"Ne, še hujša nesreča ga je zadel; ubit je bil v vojni, ko se je boril za domovino!"

Ponosni farmer je nato vzkliknil: "Nič hudega. Jaz sem zadovoljen!"

Trdnjava Stanwix. Burgoyne premagan.

Angleški poveljnik St. Leger je med tem časom prikorakal z močno armado Mohawk Indijancev do Oswega, od tam je pa na istočni strani ležečo trdnjavo Stanwix dne 3. avg. obkolil. Trdnjava Stanwix je stala v bližini današnjega mesta Rome, N. Y. Da zabrani zavzetje označene trdnjave, je ameriški general Nikolaj Herkimer skupaj zbral 800 miličarjev, s katerimi se je podal so-

vražniku nasproti; pri Oriskany je naletel na indijansko četo pod poveljstvom Josip Brant-a, nakar se je vnel hud boj z velikimi izgubami na obeh straneh; tudi general Herkimer je bil v tem spopadu nevarno ranjen.

(Dalje sledi.)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjamo prijateljem in znancem, da je dne 14. novembra po kratki in mučni bolezni za vedno v Gospodu zaspal moj ljubljani so-

prog, oziroma skrbni oče
MIHAEL NOVAK,
v starosti 48 let, doma iz Malih sel št. 6, občina Adlešiče, okraj Črnomelj.

Zelimo se zahvaliti našemu čast. g. župniku za njegov trud in tolažbo v bridkih urah ter

za ganljivi govor pri pogrebu. Hvala našim ljubim prijateljem in znancem za številne darovane vence, ki so krasili mrtvaški oder. Iskrena hvala cenj. društvu sv. Petra in Pavla št. 38 K. S. K. J. in društvu Vis. sv. Jurija št. 49, J. S. K. J. za darovane vence, sv. maše in množično udeležbo pri pogrebu.

Še enkrat izrekamo najlepšo zahvalo vsemu cenj. občinstvu za obilen obisk na mrtvaškem odru in vdeležbo pri pogrebu; iskreno Vam kličemo: Bog plačaj!

Ti pa, dragi i nepozabni soprog, ozir. oče, spavaj sladko v tuji grudi in večna luč naj ti sveti!

Zalujoci ostali:
Katarina Novak soproga, Mihael, Katarina, Viljem, Joseph, Marija, Frank, sinovi in hčere.

Kansas City, Kans., 28. nov. 1921.

Primerno božično ali novoletno darilo.

Na nedavno v New Yorku se vršeci "America's Making" razstavi, kjer so imeli tudi Jugoslovani svoj paviljon, je zbujala splošno pozornost slovnica Chippewa indijanskega jezika, katero je spisal naš rojak in pionir misijonarjev na severozapadu RT. REV. FRIDERIK BARAGA. Tako je Amerikance tudi zelo zanimala neka živopisna knjiga o našem pokojnem škofu Baragi.

Kaj je bil, in kako je prvi naš ameriški slovenski škof deloval celih 38 let, bi moral znati vsak ameriški Slovenec in Slovenka, osobito še kar je mlajše generacije.

Letos meseca novembra je poteklo ravno 100 let, odkar je stopil tedanji visokošollec Friderik Baraga v ljubljansko semenišče in si na ta način izvolil poklic duhovnika. V Ameriko je prišel kot misijonar 31. dec. 1830. umrl je 19. jan. 1868 ter počiva v škofski katedrali v Marquette, Mich. Celotno življenje tega slavnega škofa je velika odprta knjiga polna lepih in kulturnih del.

Da se bodo ameriški Slovenci z življenjem blagopok. škofa Baraga še bolj seznanili, sem podpisani dobili nekaj knjig, z njegovim živopisom, katerega je spisal P. Krizostom Verwyst pod naslovom: "LIFE AND LABORS OF RT. REV. FRIDERIK BARAGA, FIRST BISHOP OF MARQUETTE, MICH."

Ta zanimiva knjiga je lično v platno vezana v obsegu 8 x 5 1/2 palcev in vsebuje 476 strani. V nji se nahaja slika pok. Baraga, ponatis njegovega lastnoročnega pisma in več slik iz njegovega misijonskega delovanja med Indijanci v Ameriki. Knjiga vsebuje tudi kratek živopis in sliko znanega misijonarja rojaka Franc Pirca in še nekaj drugih misijonarjev na severozapadu.

Ta knjiga je spominke vrednosti za vsakega ameriškega Slovenca, ker opisuje moža, znanega tudi v ameriški zgodovini in katerega je slovenska mati sibal.

Očete in matere! Naročite to lepo knjigo za božično darilo svojim sinovom in hčeram, ki bodo knjigo s največjim zanimanjem in ponosom čitali. Zanimiva je tudi za odrasle, ki so večji angleščine.

Cena knjige s poštnino vred je \$2.00.

Naroča se pri:

M. POGORELC

Box 306

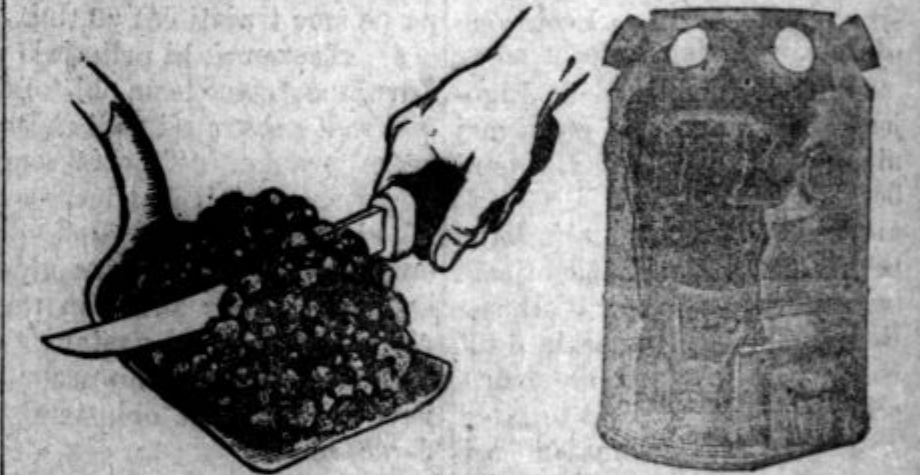
Wakefield, Mich.

Predragi mi Slovenci in sosedi Hrvati v Jolietu in okolici!

Ako hočete imeti svojo hišo toplo zdaj po zimi, obrnite se name. Jaz vam bom toploto preskrbel, ker stavi najboljšo furnazo, ali Hot Air furnazo po imenu Moncrief Furnace, katerih v tem mestu nikjer drugje ne dobite kot pri meni.

Sprejemam tudi dela starih furnazev vsake vrste; tudi delam vodne cevi ali žlebove za strehe (gutters) in kovinske ceilinge po hišah.

Slovenci, podpirajte Slovenca, ki vam bo za to hvaležen!

CUTS FUEL BILLS

There are good reasons for the smaller fuel consumption of the Moncrief—correct design, smooth, well made castings, ample and strong, joints smoke and gas tight. These are only few of the more important features that have made the

MONCRIEF FURNACE

the favorite wherever known. Every improvement that experience has shown to be worth while is included in its design. The straight-side free-burning firepot releases all the available heat in the fuel. The long fire-travel radiator gets the heat from the smoke and gases before sending them up the chimney.

Let us show you how the Moncrief will save you money.

Joliet Slovenian Sheet Metal Shop

JOSEPH M. KLEMENČIČ, ml. lastnik

1312 N. Broadway

Telefon 1255-M

Joliet, Ill.

izdeluje
EMIL BACHMAN
2107 S. Hamlin Ave.
Chicago, Ill.

K. S. K.

Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1895.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.,
Telefon 1048.

od ustanovitve do 1. novembra 1921 skupna izplačana
podpora \$1,997,592.00.

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik: Matt Jermas, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.
II. podpredsednik: John Mravintz, 1222 East Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zagladinar: John Lekan, 406 Marble St., Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: John Grabek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.
Dobroval vođa: Rev. Francis J. Ažbe, 620—10th St., Waukegan, Ill.
Vrhovni Zdravnik: Dr. Jos. V. Grabek, 843 E. Ohio St. N. S. Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Frank Opeka, star 26 Tenth St., North Chicago, Ill.
Martin Sirocky, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.
John Zulich, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

Aston Nemanich st. 1000 N. Chicago St. Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Martin Težak, 1291 N. Hickory St. Joliet, Ill.
Frank Trampusch, 42—48th St., Pittsburgh, Pa.
John Wakshinski, 5031 W. 23. Place Cicero, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Rusa, 6517 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.
B. P. Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.
John DeMan, Box 529 Forest City, Pa.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Telefon Chicago 1048.
JEDNOTIN ODVETNIK.

Ralph Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na
glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise
drutvna vest, razna naznanila, oglase in naročnino pa na "GLASILO"
K. S. K. JEDNOTE, 1004 N. Chicago, St., Joliet, Ill.

Finančno poročilo K. S. K. J. za mesec nov. 1921.

ASESMENT 11-21.

Dr. št.	Plačali na ases. 11-21	Smrtnina	Poškodn.	Centr. bol. podp.
1.	332.58		50.00	
2.	752.73			
3.	251.21		50.00	
4.	180.78			
5.	164.56			
6.	766.33			
7.	185.96			
8.	35.53			105.00
10.	148.96			
11.	433.39			
12.	92.41			
13.	424.06			
14.	251.22			
15.	205.16			20.50
16.	57.91			12.00
17.	117.20			
20.	121.62			
21.	120.26			
23.	17.37			
24.	709.69	1000.00		
25.	613.84	1000.00		
29.	591.92			135.00
30.	138.91	500.00		
32.	207.96			
33.	164.99			
38.	31.38			
40.	164.81			
41.	148.01			
42.	232.28			
43.	185.48	900.00		
44.	343.60		50.00	71.00
45.	110.86		50.00	
46.	69.97			
47.	145.91			26.00
49.	99.76			
50.	420.43	400.00		
51.	80.31			32.00
52.	216.02			
53.	302.32			
54.	121.87			12.00
55.	204.60			
56.	256.87			60.00
58.	162.37			
59.	416.66			
60.	84.64			
61.	155.40			
62.	40.43			
63.	317.32			
64.	134.69			
65.	209.85			
67.	96.04			
69.	53.55			
70.	144.71	500.00		
71.	10.59			159.00
72.	216.61			
73.	57.67			
74.	115.63			56.00
75.	100.63			18.00
77.	342.99			
78.	264.39			
79.	106.93			
80.	290.20		50.00	
81.	286.09			
83.	56.69			
84.	27.26			
85.	82.27			
86.	127.44			
87.	152.33			
88.	65.55			
89.	161.92			
90.	38.28			
91.	159.83			
92.	115.34			
93.	198.63			
94.	80.22			30.00
95.	142.09			
96.	46.62			
97.	101.26			
98.	5.33			
99.	5.33			
100.	85.93			
101.	154.66			
102.	95.54			
103.	79.58			

108.	168.17			
109.	60.72			9.00
110.	68.71			
111.	81.51			
112.	155.58	50.00	146.00	
113.	84.40			
114.	69.58			
115.	166.06			
118.	37.25			
119.	61.28			
120.	16.33			
121.	52.74			
122.	64.53			
123.	91.21			
126.	60.96			
127.	148.96			
128.	67.33			
129.	20.61			
130.	7.43			
131.	274.29		50.00	
132.	130.96		80.50	
133.	48.47			
134.	50.85			
135.	121.15			
136.	105.12	50.00		
139.	46.04			
140.	39.45			
143.	35.73			
144.	160.33			
145.	46.38			
146.	129.89			
147.	63.24			
150.	95.86			
152.	91.62			
153.	76.29			
154.	26.45			
156.	114.67			
157.	53.36			
158.	29.05			
160.	63.60		46.00	
161.	34.35		8.00	
162.	429.60			
163.	269.27	800.00		
164.	103.38			
165.	44.17	1000.00		
166.	49.42	200.00		
167.	9.81			
169.	42.78			
Skupaj	20,279.46	\$6,300.00	\$400.00	\$1,076.00
Preostanek 1. nov. 1921.				\$840,590.42

Prejemki tekom meseca nov. 1921.

Prejeli od društev	\$20,279.46
Obresti	4,448.22
Bonus pri nakupu obveznic	2,350.00
Bonus pri prodanih obveznicah	50.00
	\$ 27,127.68
	\$867,718.10
Posrtnine	\$6,300.00
Poškodnine	400.00
Centralne bolniške podpore	1,076.00
Dotečene obresti kupljenih obveznic	290.00
Upravni stroški	2,218.02
	\$ 10,347.02
Preostanek 30. nov. 1921.	\$857,371.08

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

FINANČNO POROČILO MLA- DINSKEGA ODDELKA K. S. K. J. ZA MESECE NOVEMBER 1921.

Dr. št.	Vplačani asesment.	88.	75
1.	\$26.55	89.	5.40
2.	52.80	90.	3.00
3.	10.85	93.	21.45
4.	4.05	94.	1.65
5.	9.05	95.	5.85
7.	33.95	98.	1.35
8.	7.05	101.	4.95
11.	8.70	103.	3.75
12.	18.90	104.	
13.	2.55	108.	4.35
14.	12.75	109.	6.15
15.	8.85	110.	10.80
16.	1.05	111.	9.00
17.	45	112.	3.90
20.	16.10	113.	7.50
21.	3.45	115.	1.40
23.	4.50	118.	1.65
25.	24.00	119.	3.15
29.	66.30	120.	9.50
30.	9.45	122.	1.95
33.	12.25	123.	6.45
38.	18.95	126.	2.40
40.	5.90	127.	7.80
41.	6.75	128.	1.55
42.	18.30	129.	1.65
43.	2.10	130.	2.55
44.	6.60	131.	10.95
45.	2.25	132.	30
46.	90	134.	5.40
47.	6.90	135.	1.05
49.	6.10	136.	2.25
50.	23.10	139.	3.45
52.	16.20	140.	90
53.	25.95	143.	1.50
54.	4.05	144.	15.95
55.	3.00	145.	6.30
56.	14.50	146.	11.55
58.	1.95	147.	9.30
59.	15.75	150.	8.25
60.	4.65	153.	7.50
61.	15.15	154.	1.35
62.	3.15	156.	3.90
63.	34.40	157.	5.40
64.	8.70	158.	1.50
65.	10.35	160.	2.70
67.	3.30	161.	4.05
69.	1.65	162.	16.00
70.	3.00	163.	17.75
72.	12.75	164.	3.00
74.	5.70	167.	1.05
75.	2.55		
77.	14.70		
78.	9.60		
79.	15.90		
80.	5.20		
81.	13.95		
83.	1.95		
84.	1.20		
85.	6.60		
86.	8.70		
87.	7.05		
Skupaj	\$974.30		
Preostanek 1. nov. 1921.	\$21,827.97		
Plačanege od društev	974.30		
Obresti	299.21		
	\$23,101.48		
Isplačila.			
Smrtnine	\$864.00		
Za prestop med			
člane in članice	26.25		
Upravni stroški	130.00		\$ 1,020.25
Preostanek 30.			
novembra 1921.	\$22,081.23		
Josip Zalar, gl. tajnik.			

4 leta v ruskom ujetništvu (Piše Josip Grdina, West Park, Ohio.)

(Nadaljevanje.)
Trpljenje v sibirskem gozdu.—
Boj za pramnik sv. Petra.
—Komarji.

Kmalo po velikonočnih praznikih je bil dotični mestni načelnik in polkovnik prestavljen na drugo, višje mesto. Njegovo službo je prevzel nek siten načelnik, ki se je vse drugače do nas obnašal kot prejšnji; ukazal je namreč, da smo se morali iz one barake v pol ure oddaljeno strojno preseliti; pa ne za dolgo časa. Nekega dne so nam povedali, da odidemo iz Sarapola. Kam? — O tem nisimo nič znali. Mislili smo seveda, da na kako boljše mesto, kot smo sedaj; ali, kdor je nekoliko bolj natančno opazoval hudega načelnika, ta je lahko pričakoval le slabše. O njem se je celo govorilo, da je Nemec. Je-li tudi v resnici bil, tega ne vem. Čul sem ga pa večkrat kako lepo je nemščino govoril in nas celo vpraševal "Sprechen sie deutsch?", kar pa jaz dosedaj še nisem čul iz ust kakega ruskega častnika.

Ze omenjeni, ničvredni po-veljnik nas je kmalu zatem odpravil iz Sarapola. V nadi, da se nam bo drugje boljše! go-dilo, zapustili smo konecem ma-ja 1915 mesto Sarapol. Sprva smo mislili, da gremo bolj na-zaj v Rusijo, nekateri so bili celo mnenja, da gremo domov; toda naša pot se je sukala pro-ti severu.

"Kam neki gremo?" smo se popraševali eden drugega, kajti tega ni nihče znal. Ko smo na večer dospeli do nekega sela, smo ondi prenočili; drugi dan pa zopet naprej; tako se je vlekla ta pot toliko časa, do-klar nismo prišli do velikega smrekovega gozda; tudi čez ta gozd smo nadaljevali svoje po-tovanje, dokler se nismo usta-vili pred gospodarskimi poslo-pji nekega barina (barona) lastnika onih gozdov. "Kaj bo pa sedaj!" smo premišlje-vali; toda kmalo so nam pri-nesli sekire in žage; dobili smo tudi vsak po en majhen glinast lonček. Zatem so nam ukazali, da vse te stvari na rame oprta-mo ter se odpravimo na cilj, v 3 vrste (km) oddaljeno barako. V tej baraki nas je bilo nasta-ujenih okrog 60 mož, Slovencev in Slovakov.

Zalostno smo gledali naše novo borno stanovanje, kajti to ni bila nikaka baraka, am-pak iz brunov nerodno sestav-ljena koliba. In pa trda ležiš-ča! — Nič prida se nam ni obe-talo tukaj sredi temnega goz-da, obkroženi od surovih voja-kov Tartarov in Rusov. — Raz-delili so nam žage, gotovo naj-slabše vrste in tudi ostrim kladivom podobne sekire. Obo-voženi s tem orodjem, smo se napotili na delo; pravzaprav so nas gnali vojaki s puškami. Tudi naš gospodar baron je pri-jezdil na konju, da nam od-kaže "parcelo." Razdelili so nas slednjič po 3 skupaj, nakar smo začeli sekati in žagati sto-letne smreke in borovce, ki so z velikim truščem padale po tleh. Drevesa smo oklestili, razžagali in razcepili v polena, drvva pa zložili v skladnico (resto). Seveda so bili vojaki vedno pri nas priganjajoči nas k delu; ko je napočil večer, so nas gnali spat v ono barako, na trda, gola ležišča; zjutraj pa zgodaj zopet na delo. — Tako je šlo dan za dnem razen nede-lje. Sprva, ali nekaj dni so nam dali še precej dobro hra-no: kruh, kašo, nekoliko napol sladkega čaja in kosček mesa. Nikdar se pa nismo do siteda najedli, da smo bili v obče bolj lačni, kot siti. — Po preteku enega tedna se je pa stvar že na slabše obrnila. Ne, da so

nam začeli dajati slabša jedila, tudi utrgali so nam pri vsem, zraven tega so nam pa še več dela naložili; odmerili so nam-reč na vsake 3 može, koliko morajo do večera dovršiti. Da, če bi bili imeli pravo orodje, in če bi ne bili lačni, bi že šlo; še celo več bi lahko nasekali. Ali naše orodje in pa želodec, ti so nam delali preglavico. Sekali, žagali in udrihali smo, da nam je kar znoj po čelu tekkel, pose-bno še potem, ko sva bila na-mesto treh samo dva; v resnici vedno bolj so nas priganjali.

Med tem se je približal praz-nik sv. Petra. Slutili smo že vnaprej, da nas bodo po, kot stari navadi tirali na delo, ker ta dan ni bila nedelja. Da iz-peljemo svoj načrt, smo imeli že na predvečer sv. Petra po-svetovanje, na katerem je bilo soglasno sklenjeno, da na Pe-trovo ne bomo delali; tako smo imeli prvaka apostolov v ča-sti, v trdni nadi, da nam bo pri Bogu rešitev izprosil.

Drugo jutro (na Petrovo) zgodaj, kakor po navadi so že prigmeli naši biriči v barako ter kričali "Vstavaj!" vmes pa vpletali neznane psovke osup-njeni nad nami, ker se danes ne zmenimo za delo. Začeli so kočno tudi rohneti, na kar smo jim omenili (kot že na predve-čer), da je danes naš dan in praznik. To je vojake tako je-zilo, da so nas pričeli s puška-mi suvati in goniti na delo. Mi smo jim ponovno in svečano povedali, da je danes praznik sv. Petra, prvega vidnega pog-lavarja naše rimsko-katoliške Cerkve in da danes pod nobe-nimi pogoji ne smemo in tudi nečemo delati. To je one ru-ske stražnike tako razkačilo, da so nas končno s puškinimi kopiti v resnici iz barake iz-tirali. Pa tudi vse to ni pom-a-galo; mi smo ostali pri prisegi, da hočemo Petrov dan doma praznovati. Ker slednjič tudi surovo ravnanje z nami ni nič izdalo, so nam Rusi obljubili, da bomo na njih (pravoslavni) praznik lahko počivali.

"Mi nečemo vašega prazni-ka, mi nismo pravoslavni, pač pa rimokatoliški in kot taki za-hteevamo svobodno izpolnjeva-nje verskih dolžnosti. Vi, Ru-si nimate nikake pravice brati nam versko svobodo," tako smo se zoprtavili in Rusom odgovorili.

Ko so slednjič vojaki uvideli, da nič ne opravijo z nami, je šel eden izmed njih vso stvar baronu (gospodarju) sporočiti; med tem se je pa ulil dež. Na-ravno, da smo se hudovali na vojake, ker nas v tako hudem dežju niso pustili v barako, ali kam drugam pod streho; stati smo morali ves čas na dežju in to cele tri ure; celo po plašče nam niso pustili iti v barako, da bi se z njimi ogrnili. Bili smo že čisto do kože premoče-ni, ko se je oni vojak vrnil z baronovim poročilom, da Av-strijsci (mi) lahko sv. Petra praznujemo. Še le zatem so nas zopet v barako in bolj svobodno izpustili. — Ž

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Iz sasedenega ozemlja.

Vem, da ne bom nič dosegel, a povem pa le in se javno pri- tožim, kako se nam godi, če hočejo iti naši čez mejo po po- šteni poti. Kako se dobi pas- sa-porto? Najprej prošnja na karabinjerje v obeh jezikih, po- tem roma ta na maršala, od tam na komisarijat, tam je tak- sa čez 28 lir, potem gre v Trst na jugoslovanskega delegata, tam stane 42 lir. In ko bi še hitro šlo! Po več tednov! Ta čas lahko vsi sorodniki v Lju- bljani pomro! Na meji spet štempel: odhod, nazaj grede spet: odhod. In če tudi imaš že iz Trsta pravico za tja in na- zaj, moraš čakati na ljubljans- ki policijski par ur, da smeš na- zaj. Ali ni to preveč? Sam birokratizem! In zdaj! Če hočeš iti drugi teden spet v Ljubljano, moraš zopet iti ali poslati v Trst na jugoslovans- kega delegata po dovoljenje in zopet plačati 42 lir. Ali ni to oderuštvo. Saj se ne vozijo sa- mo milijonarji! Moj passa- porto imar številko čez 58.000 — zdaj pa preračunaj toliko- krat po 42 lir. In za tisti u- bogi podpis, za kar se ne rabi niti 1 minuto. Zakaj pa Itali- jani ne zahtevajo še enkratne takse? Ali ne bi mogli naši poslanci tega doseči, da bi se druga taksa ali odpravila ali pa vsaj znatno zmanjšala? Saj je že enkratna taksa (42 lir) dosti velika. Pa tisti slovanski gospodje niso prav nič prijaz- ni. Prišel je neki kmet ravno opoldne v pisarno, uradnik je ravno vrata zaprl, vse prošnje so bile zastoj, kmet je moral čakati drugega dne in tako za- pravil dva dni. Kje so pa stroški! Ves ta aparat bi se lahko skrajšal in obe državi bi imeli več prometa in več do- hodkov. N. N.

— Slovesnosti ob priliki po- češčenja "neznane vojaka," so se v vsej Julijski Benečiji zelo lepo izvršile. V Tolminu se je opravil slovesni requiem tako na pokopališču italijan- skih kakor avstrijskih in ger- manskih vojakov. Koman- dant posadke, polkovnik Cuni- etti, je v svojem govoru izre- kel željo, da bi žrtve svetovne vojne doprinesle k resničnemu socialnemu miru. Pokopališ- če, kjer počivajo avstrijski in germanski vojaki, so italijans- ki vojaki okrasili z vencem z napisom: "Padlim v izpolnje- vanju svoje dolžnosti." — Tu- di v Idriji se je slovesnost zelo dostojno izvršila; vsled dogo- vora so izostali vsi govori. So- delovale so povsod obe narod- nosti.

Hudodelstva zakiga je osu- mljen Jakob Stavanja iz St. Petra na Krasu.

Dinarska valuta. Iz Zagre- ba poročajo, da bodo pričele zagrebške banke s 1. januar- jem računati mesto v kronah v dinarjih.

Odkopana starokrščanska cerkev. Te dni so pričeli iz- kopavati starine na hribu Su- čura pri Janjini. Pri tej pri- liki je bila odkrita starokrš- čanska cerkev, ki jo spominja v svojih poveljih že leta 1222. Štofan Prvovenčani, kralj Sr- bije. Poleg cerkvice se naha- ja tudi staro bogomilsko po- kopališče.

Umrli so v Ljubljani: —Al- fonz Hren, delavec, 34 let. — Josip Černe, mestni delavec, 45 let. — Andrej Suštar, zaseb- nik, 72 let. — Marija Zalar, de- kla, 77 let. — Avgust Pokorn, voj. evid. višji oficial v pok., 83 let. — Marija Skofic, zaseb- nica, 79 let. — Franciška Ka- dive, zasebnica, 77 let. — Ana Cilar, hiralica, 81 let. — Pavla Ogorevc, dijakinja, 12 let. —

Marjeta Mazi, vdova užitnin. disof — 34 let. — Josip Gerl, berač, 78 let. — Ivan Lavrič, premogar v pok. 63 let. — Ana Puš, občinska u- boga, 67 let. — Josip Glančnik, žičar, hišnik, 63 let. — Marija Lavrič, hiralica, 79 let. — Jo- sip Hočevdar, žel. nadrevident, 58 let. — Viktor Trojar, čev- ljarski pomočnik, 20 let.

Umrli je dne 10. nov. Jožef Gnidovec, oče kaplana Albina v St. Jerneju in brata g. dekana Karla v Žuženberku in g. mi- sionarja lazarista Janeza. N. v. m. p.

— Umrli je pri Sv. Tomažu nad Ormožem v 70 letu starosti ga. Ana Munda, mati g. Josipa Munda, tajnika SLS v Novem mestu. — Rajnica je bila vzor- nazgojiteljica svojih otrok in kljub dolgotrajni bolezni ni izgubila poguma krepko zagov- varjati krščansko-socialnega gibanja. Prav do smrti je o- hraniła čistost duha in premi- nula kot mučenica, potrpežlji- vo, bogu vdano. Bog ji daj svoj mir, njeni družini pa tolažbo ob izgubi dobre, ljubeče mate- re.

Samomor ali nesreča. Vlak št. 45, kateri je odpeljal iz Za- loga ob 2. uri 43 minut popold- ne, je povozil v kilometru 427 med Zologom in Ljubljano gl. kol. nekega približno 36 let sta- rega moža. Vlak ga je vle- kel do 150 metrov daleč s se- boboj. Moral je biti precej mrtev. Obležal je na levi sta- rani tira, možgani in lobanja je odletela precej daleč, odre- zana desna noga je ležala en- meter proč od trupla. Iz pa- pirjev, katere so našli pri mr- tiču, je razvidno, da je bil po- vožen neki Fraue Miklavc iz Ljubljane, ki je najbrže s sa- momorilnim namenom skočil iz vlaka, seveda se ne more tudi nesreča izključiti. Povožene- ga Miklavca so pokopali na po- kopališču pri Dev. Mariji v Polju.

Grožen zločin ali samomor? Iz Maribora javljajo: Dne 8. nov. zjutraj se je nudil med prelazoma na koroški progi v magdalenskem predmestju sta- rašen prizor. Ljudje, ki so šli tamkaj po svojih poslih, so našli na progi moško truplo z odtrganimi rokami in vse raz- mesarjeno. Po dolgem poi- zvedovanju so ugotovili, da je nesrečnik identičen z nekim N. količem, ki je bil v Mariboru splošno znan pod imenom Ni- ko. Sodijo, da se je morala dogoditi nesreča ali zločin že v pondeljek okrog 21. ure, ko pride koroški vlak v Maribor. Glede nesreče sodijo eni, da se je dogolil zločin, in da je mo- rillec zavlekel truplo na progo. To domnevo podpira okolnost, da je mrtvec bil brez klobuka in brez suknje in da so našli pri njem le 2 kroni denarja, proti domnevi amora pa govo- ri dejstvo, da baš okrog 21. ure hodi na označenem mestu mno- go vojakov in tudi drugega ob- činstva domov, ki bi bilo mo- ralo vendar kaj opaziti. Mnogo verjetnejše je, da je Nikolič iz- vršil samomor. Nikolič je bil rodom iz Mitrovice in je živel v Mariboru kot zastopnik ame- riškega pomožnega društva za Avstrijo (American Relief Fund) in pa kot zastopnik avst- rijskega žitnega zavoda. Ne- davno pa je žitni zavod opustil svoje zastopstvo v Mariboru in Nikolič je prejel znatno odpra- vno, ki pa njegovim potre- bam mogoče ni zadostovala. Za- dnje čase je silno razsipaval de- nar in napravil tudi precej dol- ga. Sumljivo je, da sta ga vi- dela še 2 mameca v pondeljek- zologovega stali ob Dravi, ko je nepremično zrl v vodo. Svo-

ji gospodinj pa, ki bi se ga ra- da odkrivala, je rekel, da živ- ne zapusti stanovanja. Sedaj preiskuje zagonečni slučaj po- licija.

— Smrtna nesreča v Zagor- ju. Dne 7. novembra se je zgodila v rudokopu v Zagorju strašna nesreča. 25-letni stoj- kin Ivan Žerko iz Toplice 124 je delal pri stroju, kar je počila pri stroju cev in para je ožga- la Žerkotu spodnji del života in roki. Smrtno nevarno ož- ganega Žerkota so prepeljali na dermatologični oddelek ci- vilne bolnišnice v Ljubljani, kjer je revež 10. novembra ob 1. ponoči umrl.

— Skrivnostni slučaj. V bli- žini postaje Borovnica so našli nezvestnega ležati 28 letnega strojevojo Anton Berganta iz Zgoranje Šiške s težko škodo- bo. Ni znano, na kakšen na- čin je bil Bergant poškodovan.

Sin nadučitelja Lovšina na Vinici. Evgen Lovšin, bančni uradnik v Ljubljani, je izstopil iz katoliške Cerkve ter ostane brezverec. Posledica liberal- ne vzgoje.

Lep zaslužek. Pri posojilu, ki ga je šel iskat naš finančni minister, bo zaslužil naš gene- ralni konzul v Londonu Jova- novič 256 milijonov kron provi- zije.

Idrijski rudnik vedno bolj propada in obstoji nevarnost, da ga popolnoma opuste. Po- slanec Šček je radi tega posre- doval pri rimski vladi, pa jas- nega odgovora ni dobil.

Prebivalstvo v Jugoslaviji se po narodnosti razločuje takole: 8.524.319 Hrvatov in Srbov, 1.022.441 Slovencev, 190.481 drugih Slovanov, 508.474 Nem- cev, 494.163 Mažarov, 479.084 Arnavtov, 175.315 Rumunov, 9585 Italijanov, ostalih narod- nosti pa 186.930. Mažari bivajo večinoma v Bački, deloma v Banatu in Hrvatski, Nemcevi v največ v Bački, potem na Hr- vatske, v Banatu; v Sloveniji jih je 39.631. Arnavti žive sko- ro vsi v južni Srbiji, nekaj ma- lega v Črni gori.

Umrli je 2. nov. v zavodu sv. Stanislava v St. Vidu nad Lju- bljano prefekt g. Janez Jereti- na v 27. letu. Bil je blag du- hovnik in vzoren vzgojitelj. Naj mu bo Bog večen plačnik!

Kdaj je padel prvi sneg v za- dnjih 25. letih? 1896 27. nov. 1897 25. nov. 1898 15. dec. 1899 16. nov. 1900 16. okt. 1901 24. nov. 1902 17. nov. 1903 14. nov. 1904 16. nov. 1905 25. okt. 1906 27. okt. 197 20. novembra. 1908 8. nov. 1909 19. nov. 1910 19. nov. 1911 17. jan. 1912 in 12. nov. 1913 18. dec. 1914 19. nov. 1915 30. okt. 1916 21. okt. 1917 25. nov. 1918. 18. nov. 1919 2. novembra. 1920 8. nov. 1921 24. okt.

Grožen umor v Ljubljani. 7. nov. je računski nadsvetnik A- vguštin Zajc ob dveh popoldne prišel iz urada domov v svojo hišo, katere spodnje prostore je imel v najemu njegov daljni so- rodnik gostilničar Jalen (gos- tilna pri Jurju na Poljanski ce- sti). Zadnji čas mu je neko- liko povišal neznan najemni- no, vsled česar se je tako razje- zil, da ga je čakal v veži, in ko je stopil Zajc v hišo, ga je s kuhinjskim nožem zabodel na- ravnost v srce, da je bil nad- svetnik takoj mrtev. Zadal mu je pa 5 drugih ran. Podi- vjanega molilca so takoj zapri- li. Umorjeni je bil silno blag člo- vek in je veliko storil za reve- že. Star je bil 45 let ter za- pušča ženo in tri otroke.

Umrli je za sušico dne 4. nov. t. l. v sanatoriju Topolščica pri Šoštanju g. Franc Šmalec, trgovec s klobuki v Ljubljani v starosti 34 let. Prepeljan je bil na Mirno v rojstno hišo in na ondeto pokopališče polo- žen 7. novembra k večnemu po- čitku. N. v. m. p!

Katoliške šole na Francoskem. vzdržujejo katoličani 12.000 svojih šol, vlada plačuje samo svoje protiverske. Kljub temu je vzgoja v katoliških šo- lah toliko boljša, da hodi v 3000 katoliških šol 1 milijon otrok, a v 30.000 šol 3 milijone brezverskih otrok. Zato pa katoličani napredujejo, ker i- majo verske šole. Največji dnevnik na Francoskem je Croix (kroa — križ). Ima 300.000 naročnikov. Ne služi no- beni stranki, pač pa odločno za- govarja katoliška načela. Na prvi strani ima velik križ. Svoj čas so nekateri katoličani mis- lili, da to ni dobro za list, in so vplivali na izdajatelje, da so križ odstranili z glave lista. Število naročnikov je takoj za- čelo padati. Ko so kmalu na to zopet postavili križ na nas- lovno stran, se je število zopet dvignilo.

4 LETA V RUSKEM UJETNIŠTVU.

(Nadaljevanje s 5. strani) celo polena pod noge podkla- dati. Pot nama je lil po čelu; pa vse zaman! Noč naju je že prehitela. Vojaki so odšli ve- čerjat; le neki Tartar je še la- zil sem in tja v najuni bližini; ko ga pa več ni bilo videti, sva jo tudi midva počasi domov po "francosko" odkurila. Komaj sva prispela do barake, je že oni vojak Tartar za nama pri- klel. Posledica tega je bila, da naju je gnal nazaj žagat in cepit drva.

Zaman sva ga prosila, da naj naju pusti, ker sva zelo utruje- na in da bova zaostalo jutri na- domestila. — Vse to pa končno ni nič pomagalo; delati sva mo- rala ono noč toliko časa, dokler ni bila mera drv dogotovljena. Predstavljajte si počitek na tr- dem ležišču v baraki po tako napornem dnevnem delu. Lač- ne in utrujene so nas poleg nadležnih uši še komarji pika- li, katerih je bilo kakor bučel pred uljnakom kadar rojijo.

Ker je tamkaj toplo v po- letju, so nas nadležni komarji tako pikali, da tega ne bom nikdar pozabil; po dnevu in po noči, celo med jedjo smo se mo- rali z zelenimi vejicami braniti tega sitnega mrčesa, ki nam je silil celo v žlice in usta. — V desnici žlice, v levi pa vejo. — Tak je bil naš prizor ob času komarjev ko smo z velikanskim okusom zavživali naše ubožno kosilec.

Tudi pri delu ta pošast ni mirovala, vedno je ležala v ob- raz in pikala; zvečer pa, ko smo prišli domov, smo nanesli v barako surovega smrekovega dračja, ter zapalili ogenj, da se je na gosto kadilo. To je sprva dosti pomagalo pa ne za dolgo, kajti, komaj smo se v- legli, smo že zopet začeli "zum, zum, zum" nad našimi glava- mi. Končno smo vse odprtine na stenah zamažili in vrata za- prli, pa tudi to ni dosti zaleglo. — Že pozno v noč sem se zavi- l v plašč, vse gube podvil pod se, da zabranim vhod komarjem ter sem za nekaj časa zadre- mal. Kmalu zatem sem se pa zopet zbudil, ker so me zbudili žgoči piki komarjev po obrazu; od kod se je ta vrag celo pod plašč pojavil, nisem mogel za- popasti.

Drugo jutro smo zabuhlih o- brazov zgodaj vstali in odšli na delo sekati drva. To se je po- pavljalo dan na dan. Začeli smo torej misliti, kako bi se ubranili sitnih komarjev; vsled česar smo zunaj postavili šo- tore iz zelenih vej za prenoče- vanje; poleg šotorov smo pa komarjem v počast zanetili krog iz smrekovega dračja, da se je kadilo kot v peklju. Ta- ko smo prenočevali v teh uti- cah 2 tedna, kar je v resnici ne- kaj pomagalo proti komarjem. Jaz in moja dva tovariša (eden izpod slavne Šmarne gore, dru- gi iz Celja) smo imeli naš goz-

dni hotel nekoliko bolj v stra- ni. Ko nekega jutra vstane- mo, zagledamo v naši bližini samo pogorišče, namesto utice nekaterih tovaršev. Po noči se je namreč vsled bližnjega ognja tudi njih utica vnela, da so si še rešili življenje malo prej, predno se jim je obleka vnela.

(Dalje sledi.)

Zasedanje Zveze narodov.

Zeneva, 1. dec. — Zveza na- rodov je te dni svojim članom razposlala vabila k svojem za- sedanju dne 30. jan. 1922 v me- stu Haga.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Kašelj in prehlad.

V tem letnem času vlada kašelj in prehlad pri odraslih in pri otrocih. Če se zanemari, se razvije iz nje- ga komplikacija, ki se lahko nevar- na. Iznemite se zlim posledicam prehlada z vzetjem Sever's Cold and Grip Tablets (Severjevih Ta- bletov zoper prehlad in gripo). Ce- na 50 centov. — Hitro od pomoči proti kašlju dobite, če vzamete

Severa's

Cough Balm

(Severjev Balzam zoper kašelj). Pomirjuje razdraženost, onemča izločevanje, ustavi kašelj, povzroča laglje dihanje in pomaga pri po- vrnitvi normalne stanje. Večje steklenice 50 centov, manjše 25c. Pri lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Stenski koledarji.

Naznanjam, da imam zopet velike stenske koledarje za leto 1922, katere bom razpošiljal po naročilih tukaj in v staro do- movino.

Koledarji so zelo veliki in vidni; imajo 12 listov (po me- secih) s slikami; so zelo pri- merni za družine, ali pa za ura- de, posebno še za društvene u- radnike. Cena v primeri ko- ledarja je zelo majhna, zato ker jih naročim po deset tisoč skup. S poštnino vred stane samo 25c bodisi tukaj, ali v staro domo- vino.

Naročila pošljite v denarju, po poštni nakaznici (Money or- der) ali pa v poštinih znamkah. Pišite na:

ANTON GRDINA,
1053 East 62 St.
Cleveland, Ohio.

Izvanredna ponudba nemočnim.

Ljudje, ki trpe od slabosti živ- cev, izgubljene snage, vsled glavo- bola, neradne prebave, na ledicah ali mehurju, hudih sanj, strašljivi- vosti in mnogo ostalih slabosti, se lahko temeljito in trajno ozdravijo z uporabo Novo zdravila. To zdra- vilo vas bo v kratkem času nare- dilo močne, zdrave in sposobne a vsakdanje telesne napore. V do- kaz temu vam hočemo zastoj po- slati za 15 dnevno ozdravljenje Novo zdravila vredno \$2.00. Po- šljite samo 50 centov za poštnino in odpremo. To ni samo vzorec, am- pak je popolno zdravilo za 15. dne- vno lečenje, ki vam bo v mnogih slučajih dalo popolno olajšanje. Ta ponudba velja samo za malo časa. Pisma in znesek 50c pošljite: NOVO COMPANY, Dept. 37, Box. 33 Brooklyn, N. Y.

Bodite previdni z denarjem!

Nalagajte ga v zanesljive banke!

Bolj kakor kdaj prej, je sedaj potreben ta opomin, kajti vsled večje množine denarja med ljudstvom delajo spekulativne velike do- bičke z onimi, ki jim gredo na limanice.

Naš denarni zavod je zanesljiv in poznan med narodom po svoji uljudni in hitri postrežbi.

po 3 odst.

ki jih pripisemo k glavni ako jih ne drignete.

Naša banka je pod nazo- rom vlade Zdravstvenih del in Zlatnica federalnega rezervna- ga sistema.

Pri pošiljanju denarja v Ja- goslavijo bodite previdni. Brezvestni meletarji zastavi- ljajo sedaj kronam visoke ce- se, ker se bojače ohraniti z nevednostjo ljudstva.

Povprašajte nas za nasvet in cene, kadar šelite poslati denar v staro domovino!

Ako imate doma Liberty Bonde, izpostavljene nevarnostim og- nja in tatov, prinesite jih k nam ter Vam ji bomo shranili brezplačno.

THE JOLIET NATIONAL BANK

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000.00

Prebitak \$360,000.00

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

Ako potujete v staro domovino

boste našli v svojo lastno korist, da nosite svoj denar v obliki

Potniških čekov
Traveler's Checks.

na katerih je označena svota, kojo želite vzeti v AMERIŠKIH DOLARJIH. Ti čeki — kadar vno- řeni v Evropi — bodo savarovali in tvorili njih celo (polno vrednost v evropskem denarju).

Potniški čeki so POPOLNOMA VARNI in vas varujejo pred izgubo ali tatvino denarja. Te čeki se more nibe drugi zamenjati, kot VI SAMI!

KUPITE TOREJ VASE POTNIŠKE KEKE V TAJ BANKI

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

THE DOLLAR SAVINGS BANK
BRIDGEPORT, OHIO
Glavnica \$50,000.00
Probitok \$50,000.00
Pod nadzorstvom države Ohio, to je tudi naša vlagateljica. Pla-
majemo po 4 odstotkov obresti pri hranjenih vlogah.
Posebno pozornost dajemo tuzemskemu oddelku.

OD HIŠE DO HIŠE

Ljudska povest.

(Napisal Franc Jaklič).

(Dalje.)

Ej, ko bi Ančka tako rada ne imela tega Antona, za katerim je hrepenela toliko deklet, katerih pa on ni maral, katerim se je posmehoval, ker si je izbral ravno njo, da je tako srečna — ej, ko bi tega ne bilo, potem bi že rekla: "Najina ljubezen je proč!"

Ali pa more to sedaj narediti?

Ne! Ne! Ne!...

Vse v njej se je upiralo, in vest je nategnila druge strune, ki so ugledneje zvenele: "Ske-saj sel... Padi pred njim na kolena, povej mu vse, prosi ga odpuščanja — in ti bo odpustil... O, odpustiti ti mora, ako te ljubim, in Anton te ljubi, gotovo te ljubi, saj drugače bi se ne bil obrnil do tebe in te izbral med vsemi drugimi dekleti —"

Ta glas jo je božal, jo tolažil in ji vlival novega poguma.

Srečnost se ji je vrnila in mislila je: "E kaj, k očetu grem, pa jim povem, da sem se prej malo zlagala, da je res Gornikov Anton moj ljubi. In če bodo hudi, kaj mi pa morejo?... Ali mi morejo prepo-vadati vzeti tistega, kogar jaz hočem?"

Toda tu je zopet videla raz-kačenega očeta, pa ji je upalo srce, in solze so se ji prikazale.

Nevolja je vstala v njem sr-cu na Barbiča, ki je spraval nje-no skrito ljubezen na dan.

"Le zakaj gre to praviti? Kaj njemu to mari? Kaj pa on ve?"

A drug glas jo je zavračal: "Kaj si mislila, da bo to vedno skrito? Enkrat je moralo po-stati očito..."

"Ko bi le oče ne bili tako hu-di... K materi grem, pa jim povem, pa naj mati pogovore očeta."

"Kaj ne, da bodo še mati tepeni zaradi tebe?"

Tako se je bojevala v skri-tem kotičku dolgo časa brez o-dločitve. Naposled se ji je pa vendar zdela, da je zadela pravo, ko je sklenila: "Antonu povem vse, kaj se je zgodilo, poprosim ga, naj mi odpusti, in kakor bo vedel, tako bom naredila, da bo videl, da ga i-mam rada... Pa k sv. Anto-nu bom molila, da nam poma-ga."

Ta sklep jo je potolažil, da se je obrisala in šla v hišo.

Mati je bila žalostna in ne-voljna.

"Ko bi le svakinje ne bilo, koliko bi bilo manj prepira pri nas! On je že tako nagel, do-stokrat ga pa še ona nahujska. Kaj je bilo treba danes prepi-ra? Da si tako izmisli!"

"Ančka, ali te je zelo zabo-lelo?" vpraša mati hčer sočutno.

"Nič!"

"Pa so te tako udarili, da si se kar zganila?"

"Malo maram. Kaj take-ga se že prebije."

"Da si grede teta tako izmisli-t in tebe in Gornikovega ta-ko skupaj spravljati! Kako so mogli vendar Gornikovega soditi? Je že res: Kje ba-ba ne zmora, pa hudobec pri-pomore, da je potem prepir in preklinjevanje in se dela greh brez potrebe. No, kar tako na celem raznašati, da imaš ti Gornikovega — to je vendar preveč!"

"Mati, ali jaz imam Gorni-kovega Antona res rada?" — izpove hči pogumno.

"Ančka!" zavriska mati prestrašena in se vsa trese. "Ančka! Prej si pa rekla, da ni res!"

"Pa ja res! Gornikov An-ton bo moj!"

"Ančka! Oče! Oče! An-čka, kaj bo?"

Mati je sklenila roki v obu-pu.

"Naj bo, kar hoče, jaz ga i-mam rada!"

"Je!... Je!... Ančka! Molči! Molči! Saj poznaš očeta!"

"O, poznami! Dokler je čas, bom molčala, kadar pa pride ura, bom povedala."

"Oče te bdo topli!"

"Naj me!"

"Ančka! O ti nesrečno de-kle!"

Lazarica je bila sedaj res v skrbih in vsa osupla. Misli-la je, da je Rožanka vso stvar iz trte izvila. A glejte, nič ni bilo izvitega — ampak vse res-nično... Ančka je imela Gornikovega Antona iz Kozjega repa... Jo! Lazarica ni vedela, kaj bi naredila, samo vzdihovala in tarnala je: "Kaj bo? Kaj bo? O, Bog se usmi-li! Kaj bo dejal on, ko izve, da je res?"

Lazarica bi se ne bila nič protivila hčeri; naj bi vzela tistega, kogar ima rada, Gornikovega Antona; toda vest ji je rekla, da ne sme delati proti volji moževi, ki pa ni imel ve-selja dati hčer takemu nema-niču. Tudi si ni upala moža pregovarjati, ker se ni nadeja-la uspeha. Zato je svarila hčer: "Ančka, ubogaj mene in očeta pa Antona pusti!"

"Aha! Potlej bi ga pa dru-ga dobila! Anton je moj!"

"Ako ti pa oče ne puste vze-ti ga?"

"O" saj ne bo zmeraj tako. Bodo že drugačne volje."

"Nikoli! Nikoli ga ne boš vzela!"

"Bom videla! Pustim ga pa tudi ne! Še danes bom vse povedala očetu."

"Ančka! Nikar še! Nikar še danes! Bo že kako!" je dejala mati prestrašena, ker se je ba-la moževe naglosti.

Do večera je vedela vsa vas, kaj je bilo opoldne pri Lazar-jevih... Rožanka je pravila na vsa usta, da ni nič res, da bi imela Lazarjeva Ančka Gornikovega, da si je to samo Barbič izmislil. Grozila je Barbiču, da mu bo Lazar uro navil, da bo vedel poštene ljudi obre-kovati.

Ko je bil Barbič izvedel, da mu Rožanka grozi zato, ker je raznesel Lazarjevo Ančko, je prisopihal k Rožanki in jo v-prašal: "Kaj pa ti govoriš, da sem jaz raznesel Lazarjevo punco?"

"He! Kaj je nisi ti? Kaj nisi? O, nič ne boš utajil! Ti bo že Lazar pokazal!"

"Kaj sem pa rekel?"...

"Kaj si rekel? Kaj vem? Ali mar nisi vsega meni pove-dal?"

Ko jo je pa Barbič potem tr-do priemal, naj pove, kdaj je nji kaj rekel, pa Rožanka kma-lu ni vedela, kje je vso stvar izvedela. Dejala je: "Jaz res ne vem, kdo mi je povedal, pa si moral že ti biti, ki greš tako po vasi."

Selska dekleta so tisti dan kar poskakovale, dirjale sem-intja in se vpraševale: "Ali že veš? — Ali si že slišala? — Jo! — Jo! — Kdo bi si bil mislil! — Zatajila ga je!"

Pa so si pripovedovale na dolgo in široko, kako je bilo pri Lazarjevih opoldne, in v mraku so se kar zgrinjale na luži. Nekateri so prinesle plevela in korenja, da ga ope-ro; druge so prišle izpirat u-mazano obleko, in še druge pa

samo noge umivat. Pa so si imele toliko povedati, kakor bi se že sedem tednov ne bile vi-dele. Pripovedovale so si na glas pa tudi samo na uho, tles-kale z rokami, trkale se po pra-h in se smejale, kakor bi bile "sekirice našle."

(Dalje sledi.)

"Pijonirski" Trinerjev sten-ski koledar za 1922.

Pošiljanje Trinerjevega sten-ravnokar pričelo. Krasno ar-tistično delo v navadnih bar-vah in bogati v ideji. Okrog glavne srednje slike NA-PREDAKA prijazno stop-njevanje višje je devet manjših slik, kjer se nam predstavljajo raznih držav slavne pijonirje: Združenih držav predstavlja Fultonova prva ladja, Čeho-Slovakijsko Komenius, ki je prvi upeljal ljudsko šolo, Poljska s svojim Kopernikom, ki je pronašel, da se zemlja suče o-krog sonca in Madame Curie pijonirka pri iznajditvi radiu-ma, Italijo in Jugoslavijo pred-stavlja iznajditelja električ-ne vede, Volta in Tesla, Ba-varska s svojim X-žarniškim iznajditeljem Roentgen. Tu vidimo tudi Joseph Trinerja slavnega iznajditelja Trinerje-vega grenkega vina. Stenski koledar je zelo krasna slika za vsako hišo. Pošljite nam 10 centov za pokritje pošiljatev-nih stroškov in ((naslovite na: Joseph Triner Company, 1333 So. Ashland ave., Chicago, Ill.) ter ne pozabite opomniti vaše-ga lekarnarja ali trgovca z zdravili naj se dobro založi s Trinerjevimi zdravili še poseb-no pa s Trinerjevim grenkim vinom. (Adv.)

NE RABITE LASNIH TONIK!

Poskusite enkrat arabsko pompejsko mazilo (Arabian Pompeian Cream), ki odstrani-je prhluti na glavi in na ču-de-žen način pospešuje rast las. To mazilo so sestavili posebni kožni specialisti. Pošljite sa-mo 25 centov za omoto in po-štnino; \$1.00 boste pa plačali ko prejmete to mazilo na dom. C. B. G. DANDRUFF REMEDY Dept. 305. 1166 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

Za praznike

Stara navada ameriških roja-kov je, da se spomnijo svojih so-rodnikov in prijateljev v domovini s primernim darom za božične praznike.

Ker je sedaj cena denarja nizka, že samo par dolarjev pomeni jako veliko v starem kraju.

Denarne pošiljave skozi našo banko so navadno nakazane v 14. dneh. Denar dobi prejemnik na voji domači pošti brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

ZAKRAJSEK & OŠBARK

Slovenska banka.

70—9th Ave., New York, City.

Dostavek: Onim, ki žele potova-ti domov za praznike, priporo-čamo svojo potniško pisarno.

Look out za pijače

katero so zdrave kot je Triglav Čaj vroč preden greste k počitku, zavoj 75c. TERPOTEC zavoj 75c. RMAN zavoj 75c. 1000 ROZE zavoj 75c. En-cian (GENTIAN) zavoj 75c, in druga želišča v zalogi. BRINJE iz starega kraja po 16c funt, 125 funtov \$11.00. Naročite si iz Chicago, s tem so pri-hrani na vožnji. PRAŠEK od vina (Weinstein) po \$3 funt zadostuje za 40 galonov najboljšje kisle pijače za čelo. Sugar Coloring (Short Pint) \$1.50. GAUGE (MERO) za alcohol autoraditor in za vse tekočine, ki ima-jo proof v sebi, meri manj kot pol grada pa do 200 gradov, stane \$3.00. Vse cene vsebujejo tudi poštnino, samo malc in brinje ne. Naročil se ne pošlje, ako niso naprej plačane. Pišite glede zastopništva prodaje Gauge.—Velik komišen! A. HORWAT, 1903 W. 22 St. Chicago, Ill.

WASHINGTON

je glavni sedež Združenih držav in je tudi sedež urada za izda-vo patentov in naš veliki slo-venski urad se nahaja SAMO v Washingtonu, blizu patentnega urada, tako da mi lahko vse o-sebno opravimo vaše patentne potrebe. POPOPOLNOMA TOČNO, POSTENO IN PO NIZKI CENI.

Ime A. M. Wilson je znano že 30 let.

Pišite danes po našo sloven-sko brezplačno knjigo v izumih in patentih.

A. M. WILSON, Inc.
Successors to the late A. M. Wilson
PATENTS
312 Victor Building.
WASHINGTON, D. C.

POZOR!

Slovensci in Hrvati v Chisholm Minn. in okoli.

Kadar želite uložiti denar za hranilno ulogo ali čekovni pr-pmet, zavarovati vaše poslopje ali poslati denar v staro domo-vino, obrnite se na stari in za-nesljivi

Miner's State Bank

Chisholm, Minn.

Frank Gouze, Slovenec, je blagajnik banke n vso vašo tr-govino lahko odpravite v mate-rinem jeziku.

"Točnost", "Varnost" in "Postrežba" je naše geslo

Našim jugoslovanskim odjemalcem in prijateljem.

Zadnji mesec smo izplačali \$17,000.00. Ali ste vi prejeli vložnikom. Ali ste vi prejeli svoj delež? Če ne, otvorite pri nas hranilni račun in svoj delež boste dobili pri prihodnjem plačevanju obresti.

Kar se tiče slabih časov je znano, da je obzorje najbolj temno baš pred solničnim izho-dom; tako je tud s trgovino ne-posredno pred izboljšanjem iste

Mi bi radi izvrševali tudi vaše bančne posle; pri tem vas agotavljamo, da bomo vse nam poverjene stvari skrbno in ve-stno izvršili. Vaš domačin, g. J. Osbolt je pri nas zaposlen da vam lahko postreže; obra-čajte se torej nanj.

First National Bank CHISHOLM, MINN.

Odprto dnevno od 9. do 3. Ob sredah tudi zvečer od 7. do 8. (Ob sobotah so uradne ure samo do 1. popoldne.

Ljudje s ilo

Na tisoče ljudi s utrganjem (kilo) si lajšuje trpljenje s tem, da nosijo in rabijo STUARTOVE umetne PRI-LEPLJIVE PLAPAO PODLOGE (blaznice). Vrnite torej proč voj stari kilni pas. Ne nosite več jekle-nih al gumijastih trakov, ki vas tišijo in tudi lahko vbodejo. Naj Vam m dopolnimo za poskušnjo eno.

VRZITE PROČ SVOJ KILNI PAS

Ne računamo za isto ničesar. Na vam dokažemo številno slučajev, ka-so PLAPAO PODLOGE za druge z-dobrega storile. Pišite po našo knj-go o utrganju (kili), tam boste mnogo zvedeli o tej neprijetni bole-zni. Mi imamo zaprisežena spričevali in zahvalna pisma iz vseh delov drž-ve, kjer je dokazano, da so PLAPAO PODLOGE najboljše in da so že mnogim kilo odpravile. NE ODLA-SAJTE IN NE CAKAJTE minut več. Pošljite nam svoje ime in naslov SE DANES. Mi Vam bomo takoj poslali a poskušnjo in ZASTONJ eno PLAPAO in knjižico o utrganju. Na-slov: PLAPAO CO. 3266 Stuart Bldg. St. Louis, Mo.

MATIJA SKENDER

javni notar
za Ameriko in stari kraj.
5227 Butler St.
Pittsburgh, Pa.

Velika Evropska vojna, ki jo \$4.50 lahko vidite doma za svoto \$4.50

EXTRA

Z našim patentiranim povečevalnim steklom (stereoscope) lahko vidite vso evropsko vojno, ki se je vršila več let na Francoskem, Avstrijskem, Italiji, Rusiji itd. v vaših deželah. Videli boste boje z ladjami in podmorskimi čolni a morju, boje z zrakoplovi in zepelini, uničeno polje, vasi mesta in veliko drugih krasnih svetovnih razgle-dov. Videli boste vse to naravno kot bi bili tam navzoči z lastnimi očmi, vsi ti razgledi so bili vzeti v Evropi in oi vam mogoče dobiti pravih slik nikjer drugje razen pri nas. Te slike vam ostanejo kot v spomin velike svetovne vojne. Sicer je to nekaj zabavnega za vaše prijatelje ko ste v družbi. Pazite se pred ničvrednimi ponaredbami. Ta patentirani stroj, ki je zelo trpežno izdelan, pokrit z aluminijem, baržunom okrašen, skupno s 150 slikami evropske vojne vam polje-mo za malo ceno, svoto \$4.50. To je nekaj izrednega in zelo zanimi-vo za vsacega. Torej ne odlašajte, temveč si naročite še danes, ker ta posebna ponudba se nudi le za kratko dobo, ker prava vrednost je večja.

Ne Pošiljajte nam denarja v naprej, samo izrežite ta oglas in pri-ložite 50c v poštinih znamkah za pošiljatelne stroške, ostano \$4.50 pa bodeite plačali kačar se vam prinese blago na vaš dom. Pišite takoj na naslov:

VARIETY SALES COMPANY, Dept. 1139,
1016 Milwaukee Avenue - CHICAGO, ILL.

Slavna društva K. S. K. J., pozor!

Vse tiskovine, kakor pisarni papir, kuverte, nakaznice, pobotnice, bolniške liste, društvena pravila i. t. d., dalje vse tiskovine pri pri-rezanju veselice, kot vstopnice, veliki, srednji in mali plakati, se izdelajo nitro in lično kakor tudi po zmerni ceni v naši tiskarni, ki je največja in najmodernejša slovenska unijska tiskarna.

Slavnim društvom preskrbimo na željo prestavo pravil iz slovenske-ke na angleški jezik.

Kadar torej rabi vaše sl. društvo kaj tiskovin, obrnite se do nas.

V naši tiskarni se tiska "Glasilo" K. S. K. J.

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOV. LIST V AMERIKI.

Stane na leto samo \$2—za pol. leta pa le \$1.

1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

JADRANSKE BANKE

in vseh njenih podružnic.

JUGOSLAVIJA

Beograd, Celje, Dubrevnik, Kotor, Ljubljana, Maribor, Metko-vič Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

ITALIJA

Trst, Opatija, Zadar.

NEMSKA AVSTRIJA

Dunaj.

IZVRŠUJEMO hitro in poceni denarna isplačila v Jugoslavi-ji, Italiji, in Nemški Avstriji.

IZDAJAMO čke v krenah, krah in dolarjih, plačljive na v-pogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

PRODAJAMO parobrodne in železniške vozne liste na vse kra-je in za vse črte.

IZSTAVLJAMO tudi čke, plačljive v efektivnem slatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se isplačajo v napoleoni ali angleških šterlingih, ako ni na raspolago ameriških dolarjev v zlatu.

SPREJEMAMO DENARNE VLOGE v dolarjih ter plačamo za-časno 4% obresti. Oddelak vlog smo vstanovili nanove na željo mnogih rojakov širom Amerike, ki se poslužujejo naše banke. Po sprejemu prvega denarja izdamo vlož-no knjižico v dolarjih in jo pošljemo vlagatelju. Za pre-pis nadaljnjih vlog ali za dvig danarja je potrebno, da se nam pošlje v registriranem pismu vedno tudi vložno knjižico.

KADAR STE NA POTU v stare domovino in se nahajate v New Yorku, se Vam bo isplačalo, ako se zglasite glede vrnitve Vaših denarnih sadov pri ravnatelstvu naše banke v prvem nadstropju bres osira na to, ako kupite parobrod-ni listek pri nas ali ste ga mogoče že kupili drugje.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni po-goji, ki bodo velike koristi za vse one, ki se še ali se bodo poslu-ževali naše banke.

Slovensci, prijatelji in poznavalci naše banke so vljudno napre-šeni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znance iz Hrvatske, Dalmacije, Istre, Goriške, Srbije, Bosne Hercegovine in Črne-gore.

Frank Sakser State Bank

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

ALPENTINKTURA je najuspešnejša na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpepomada za brke in brado; kurja očesa in bradavice v 3 dneh popolno-ma odstranijo; rumazenje v 6ih dneh popolnoma o-zdravim. Bruslontinktura od katere postanejo sivi lasje popolnoma naradni; rane opekline, pošte noge in za druge bolezni imanjuko uspešna zdravilo. Pi-šite takoj po cenik in Koledar in Knjižico za leto 1921, kar pošljem zastoni. Pošljite marko za 5c za poštnino. Knjižica velja v potrebi več kot \$10.

JAKOB WAHÖL, 6702 Bonna Avenue N. E.
CLEVELAND, OHIO.